

TG – 8

16 – 17 Nisan 2011

ADI			
SOYADI			
T.C. KİMLİK NUMARASI			
SINAV SALON NUMARASI		SALON SIRA NUMARASI	

DİKKAT!

SINAV BAŞLAMADAN ÖNCE AŞAĞIDAKİ UYARILARI MUTLAKA OKUYUNUZ.

1. Testleri size verilen sürelerde çözünüz. Zamanı iyi kullanmanız başarınızı olumlu yönde etkileyecektir.
2. Sınavda Genel Yetenek Testi ve Genel Kültür Testi için verilen toplam cevaplama süresi olan 120 dakikayı iyi kullanınız.
3. Sınavda Eğitim Bilimleri Testi için verilen toplam cevaplama süresi olan 150 dakikayı iyi kullanınız.
4. Sınavınız bittiğinde her sorunun çözümünü tek tek okuyunuz.
5. Kendi cevaplarınız ile doğru cevapları karşılaştırınız.
6. Yanlış cevapladığınız soruların çözümlerini dikkatle okuyunuz.
7. Yanlış cevapladığınız soruların çözümlerini okuduktan sonra anlayamadığınız soruları öğretmeninize sorunuz.

*Bu testlerin her hakkı saklıdır. Hangi amaçla olursa olsun, testlerin tamamının veya bir kısmının **İhtiyaç Yayıncılık**'in yazılı izni olmadan kopya edilmesi, fotoğrafının çekilmesi, herhangi bir yolla çoğaltılması, yayımlanması ya da kullanılması yasaktır. Bu yasağa uymayanlar gerekli cezai sorumluluğu ve testlerin hazırlanmasındaki mali külfeti peşinen kabullenmiş sayılır.*

GENEL YETENEK ÇÖZÜMLERİ

2011 – KPSS / GY ÇÖZÜMLERİ

TG – 8

1. Öncüde verilen cümleye bakıldığında yazarın yeni kitabıyla tarihin karanlıkta kalan olaylarını aydınlatıldığından söz ettiği görülmür. Bu açıklamadan yola çıkarak "tarihin gölgelerini bugünün yaşamlarına düşürüyor" ifadesiyle yazarın Atilla Birkiye ile ilgili olarak "karanlıkta kalmış olayları günümüze taşıdığını" belirttiği söylenebilir.

CEVAP: C

2. Öncüde verilen "yaşanmışlıkların süzgecinden geçirmek" sözü sanatçının anlattıklarını, yaşadıklarıyla uyum içinde verdiği yani şiirlerinde, yaşadığı her olayı ya da durumu dile getirmediği, bunları bir uyum içinde verdiği anlatılmaktadır. Bunu da ifade eden sözler D seçeneğinde verilmiştir.

CEVAP: D

3. Öncüde verilen parçaya bakıldığında "El altında" sözünün yerine "hazırda"; "Günlük" sözünün yerine "her gün çıkan"; "rastladığım" sözünün yerine "karşılaştığım"; "kaydediyorum" sözünün yerine "not ediyorum" ifadesinin getirilmesinin anlamca bir değişikliğe yol açmadığı görülmür. Ancak "bulacağım" sözünün yerine "yakalayacağım" ifadesinin getirilmesi anlamda değişikliğe yol açar. Çünkü buradaki "bulmak" sözcüğü "sağlamak, temin etmek" anlamındadır.

CEVAP: A

4. İçerik, bir eserin konusu hakkında bilgi veren cümledir. "Yazar neyi anlatmış ya da ne anlatıyor?" sorularına cevap verir. Bu bilgidен yola çıkarak numaralanmış cümlelere bakıldığında I, II, III ve V. cümlelerde, içeriğe dair bilgi bulunmamaktadır. IV. cümlede ise şiirlerinde "kaybettığı annesi ve babasının ölüm acılarını" anlattığı görülmür. Cevap, IV numaralı cümle yani B'dir.

CEVAP: B

5. Koşul cümlesi, bir eylemin gerçekleşmesinin belli bir şarta bağlı olduğu cümledir. Genellikle "-sa, -se" ekiyle cümleye koşul anlamı verilir. Bu bilgidен yola çıkarak numaralanmış cümlelere baktığımızda III. cümlede "hayal kırıklığına uğramanın koşulunun beklemeye"; V. cümlede "gölüp geçmelerinin koşulunun şiir kitaplarını raflarına koymalarını arzulamaya" bağlı olduğu görülmür.

CEVAP: C

6. I. cümlede yer alan "... kafasını taktığı konular ve simge biçimi çok farklı..." ifadesiyle A, II. cümlede yer alan "Ozanların birbiriyle karşılaştırılmalarını hiç sevmem..." ifadesiyle B, III. cümlede yer alan "Çiğdem Sezer'in dizelerini... yolu onunla yürür gibi oluyorum." ifadesiyle C, IV. cümlede "... bir sohbet sanki bu... bir kitaba olan tutkunuz gibi." ifadesiyle D, numaralanmış cümleler için doğrudur. Ancak E seçeneğinde denildiği gibi yazar, şairin başka bir kitabından esinlenmiyor, sadece başka bir şiirini anımsıyor. Bunun için E, V numaralı cümle ile ilgili olarak yanlıştır.

CEVAP: E

7. I. cümlede yer alan "... herkesin anlayacağı bir dille yazılmış." ifadesiyle A, III. cümlede yer alan "Her bölüm 'yasa, doğruluk...' temel sorunlardan birini ele alıyor." ifadesiyle C, IV. cümlede yer alan "...sorunu çözmeye yönelik ...çözümleri tanıtıyor bize." ifadesiyle D, V. cümlede yer alan "...taraf tutarak..." ifadesiyle E, numaralanmış cümleler için doğrudur. Ancak II. cümlede kitapta güç anlaşılır terimlerin olmadığı ifade edildiği için B, II numaralı cümle ile ilgili olarak yanlıştır.

CEVAP: B

8. II. cümlede yer alan "... bir tür risk yönetim sistemi olarak örgütlenmiştir." ifadesiyle B, III. cümlede yer alan "Hastalık, yaşlılık vb. risklere karşı... sosyal güvenlik sistemi oluşturulmuştur." ifadesiyle C, IV. cümlede yer alan "Toplumsal çatışma riskine karşı... bir sistem kurulmuştur." ifadesiyle D, V. cümlede yer alan "Ekolojik risklere gelince... görmezlikten gelinmiştir." ifadesiyle E, numaralanmış cümleler için doğrudur. I. cümlede ise Batı'nın gelişmeye yönelik inancının yok olduğundan değil, büyük ölçüde, o inancın sarsıldığından söz edildiği için A, I numaralı cümle ile ilgili olarak yanlıştır.

CEVAP: A

9. Kişisel yorum, yazarın kendi duygu ve düşüncelerini ifade ettiği cümledir. Yani öznelidir. Bu bilgidен yola çıkarak numaralanmış cümlelere bakıldığında I, II, III ve IV. cümlelerin nesnel olduğu yani yazarın yorumunu içermediği görülmür. V. cümlede ise "... görsel bellek oluşturma açısından da faydalı." ifadesiyle kişisel yoruma yer verilmiştir.

CEVAP: E

10. Zaman anlamı taşıyan söz ifadesiyle sorulmak istenen "zaman zarfı"dır. Zaman zarfı da yükleme sorulan "Ne zaman?" sorusunun cevabını veren ögedir. Bu bilgidен yola çıkarak yüklemlere "Ne zaman?" sorusunu sorduğumuzda II, III, IV ve V. cümlelerde cevap alamıyoruz. I. cümlede ise yükleme "Ne zaman?" sorusunu sorduğumuzda "...odama girdiği an..." cevabını alıyoruz.

CEVAP: A

11. Eylemden etkilenen varlık ifadesiyle sorulmak istenen "nesne"dir. Nesne, özneyi bulduktan sonra yükleme sorulan "Neyi, kimi ve ne?" sorularına cevap verir. Ancak bize soruda isim ya da sıfat tamlaması olmayan nesne sorulmaktadır. Bu bilgilerden yola çıkarak seçeneklere baktığımızda A'da "... birer çay" nesnesinin sıfat tamlaması, B'de "... kıranın kalanını..." nesnesinin isim tamlaması, D'de "... yapacağı işleri..." nesnesinin sıfat tamlaması, E'de "... birçok şiir kitabı..." nesnesinin sıfat almış isim tamlaması olduğu görülmür. Ancak C'de "... onu..." nesnesi isim ya da sıfat tamlaması değildir, zamirdir.

CEVAP: C

12. Düz (kurallı) cümle, yüklemi cümlelerin sonunda bulunan cümledir. Ancak soruda bize "değildir" denilerek "devrik cümle" sorulmuştur. Devrik cümle, yüklemi cümlelerin sonu hariç herhangi bir yerinde bulunan cümledir. Bu bilgilerden yola çıkarak numaralanmış cümlelere baktığımızda I. cümlede "...yitirdik.", III. cümlede "kızardı." IV. cümlede "...kaldı." yüklemelinin cümlelerin sonunda olduğu görülür. II. cümlede "...48 yaşındaydı..." ve V. cümlede "... izlerdik..." yüklemeleri cümlelerin sonunda değildir.

CEVAP: E

13. Eylem söylendiği andan önce gerçekleşmiştir ifadesiyle sorulmak istenen "görülen ya da duyulan geçmiş zaman"dır. Bu bilgiden yola çıktığımızda A'da "söylenmez." eylemi geniş zamanın olumsuzuyla çekimlenmiştir. B'de "...rica edelim." eylemi istek kipiyle çekimlenmiştir, C'de "düşünüyorum." ve E'de "çalışıyor." eylemleri şimdiki zamanla çekimlenmiştir. Bu eylemler söylendiği andan önce gerçekleşmemiştir. D'de ise "çağırıldım" eylemi di'li geçmiş zaman kipiyle çekimlenmiştir. "Çağırılmak" eylemi söylendiği andan önce gerçekleşmiştir.

CEVAP: D

14. Öncülde verilen numaralanmış cümlelere bakıldığında II, III, IV ve V. cümlelerde bir yazım yanlışlığı yoktur. Ancak I. cümlede yön adlarının yazımıyla ilgili bir yanlışlık vardır. Yön adları özel ismin sıfatı olduğunda büyük, özel isim ile birlikte isim tamlaması oluşturduğunda küçük harfle başlar. Yani I. cümledeki "...kuzeydoğu İngiltere'deki" ifadesi "... Kuzeydoğu İngiltere'deki..." şeklinde yazılmalıydı.

CEVAP: B

15. Öncülde verilen parçadaki numaralanmış cümlelere bakıldığında I, III, IV ve V. cümlelerde noktalama işaretleri doğru kullanılmıştır. II. cümlede ise "... yoğunlaşp..." ifadesindeki "-ip" zarf fiil eki olduğu için bu sözcükten sonraki virgül yanlış kullanılmıştır. Çünkü zarf fiil eklerinden sonra virgül kullanılmaz.

CEVAP: A

16. Öncülde verilen cümleye bakıldığında cümlelerin bağlı cümle olduğu görülür. Cümlelerin öğelerine bakıldığında birinci cümlede "o yazarımız" sözcüğünün nesne olduğu, ikinci cümlede aynı sözcüğün "dolaylı tümleç" olduğu hâlde cümlede kullanılmadığı görülmektedir. Yani cümlede "dolaylı tümleç" eksikliğinden kaynaklı anlatım bozukluğu vardır. Bu da D'de belirtildiği gibi "ve" bağlacından sonra "ona" sözcüğünün getirilmesiyle düzeltilebilir.

CEVAP: D

17. Soruda seçeneklere bakıldığında A, B, D ve E'de herhangi bir anlatım bozukluğu olmadığı görülür. Ancak C seçeneğinde "ek eylem" eksikliğinden kaynaklı anlatım bozukluğu vardır. Anlatım bozukluğunu gidermek için "ayna" sözcüğüne ek eylemin "-dir" eki getirilmelidir. Cümlelerin doğru "Kimine göre edebiyat bir aynadır ancak kimine göre belki hiçbir şey değil." şeklinde olmalıdır.

CEVAP: C

18. Seçeneklere bakıldığında A, C, D ve E'de herhangi bir anlatım bozukluğu olmadığı görülür. B'de ise "özet" zaten kısa anlamında olduğu için "kısaca" sözcüğü gereksiz kullanılmıştır. Cümlelerin doğru şekli: "Konuşmacı, anlattıklarını özetledikten sonra kürsüden indi."

CEVAP: B

19. Öncülde verilen parçanın genelinden A, "... vahim yalnızlıktan çok farklı." ifadesiyle B, "... insanların ... birbiriyle dahi iletişim kuramayacaklarına inanıyorum." ifadesiyle C, "Bu yalnızlık ... vahim yalnızlıktan çok farklı." ifadesiyle D, parçadan çıkarılabilir. Ancak parçada edebiyatın sunduğu yalnızlığın kolay elde edileceğine dair bir bilgi yoktur.

CEVAP: E

20. Öncülde verilen parçaya bakıldığında yazarın, çocukluğundaki Türkiye ile şimdiki Türkiye'yi karşılaştırdığı görülür. Şimdiki Türkiye'nin Avrupa'ya yaklaştığını, taşralılıktan yavaş yavaş kurtulduğunu, eskiden üçüncü dünya ülkesi olduğunu, şimdi bunun değiştiğini, bu durumu yurt içinde ve yurt dışında da hissettiğini söylemektedir. Bunlardan yola çıkarak bu parçada Türkiye'deki değişimin anlatıldığı görülmektedir. Bunun için bu parça E'deki soruya cevap olarak söylenmiştir.

CEVAP: E

21. Öncülde verilen parçadaki numaralanmış cümlelere bakıldığında I, II ve III. cümlelerde Namık Kemal'in eserlerinde seçtiği konulardan, eser yazmaktaki amacından ve bunun sonucunda "Vatan Şairi" olarak adlandırıldığından söz edilmektedir. IV. cümlede ise Namık Kemal'in üslubuna dair bilgi verilmiş ve bu bilgilere V. ve VI. cümlelerde de devam edilmiştir. Bunun için IV. cümlede yeni bir konuya geçildiğinden ikinci paragraf IV. cümleyle başlamalıdır.

CEVAP: B

22. Öncüldeki parçaya bakıldığında parçada yer alan "Evlerin soluk ışıkları... göz kırpyordu." ifadesiyle B, "İlık bir İstanbul akşamını... top oynayan birkaç çocuk... bir şeyler mırıldanıyordu." ifadeleriyle C, "... tek tek... hızlı hızlı..." ifadeleriyle D, parçanın genelinden E bu parçanın anlatımıyla ilgili olarak söylenebilir. Parçada öyküleyici anlatım kullanıldığından bir düşünceyi kanıtlama amacı yoktur. Bunun için A'daki yargı parçanın anlatımı için söylenemez.

CEVAP: A

23. Öncülde verilen parçadaki numaralanmış cümlelere bakıldığında I, II, III ve V. cümlelerde Köroğlu'nun ne zaman yaşadığı ve kim olduğu hakkında kesin bir bilginin olmadığından söz edildiği görülür. Bunun için bu cümlelerde anlam bütünlüğü sağlanmıştır. Ancak IV. cümlede Köroğlu'nun şiiirlerinden söz edilerek anlam bütünlüğü bozulmuştur.

CEVAP: D

24. Öncüde verilen parçada yer alan "... hemen her türde yazan..." ifadesiyle A ile, "... ses ve renkleriyle İstanbul, onun eserlerindedir." ifadesiyle B ile, "... manzara tasvirleri bulunmaktadır." ifadesiyle D ile, "... kudretli yazılıdır." ifadesiyle E ile yazar nitelendirilebilir. Ancak parçada eserlerindeki üsluba yer verilmediği için yazarı C ile nitelendiremeyiz.

CEVAP: C

25. Öncüde verilen parçada yer alan "Ama her ikisi... benim Türkçemi oluşturan büyük ustalarımıdır." ifadesiyle A'ya, "Dupduru bir dille, konuşur gibi yazardı." ifadesiyle B'ye, "... cümlelerinin... etkile-yeciliği idi." ifadesiyle C'ye, "Renklerle, kokularla doludur onun öyküleri." ifadesiyle D'ye parçada değinilmiştir. Ancak parçanın yazarının kendinden sonraki yazarlara örnek olduğuna yer verilmiştir.

CEVAP: E

26. Öncüde verilen parçada yazarın eserlerini okurken bir hayatın sırrını, hayattaki yanlışları, hayatın ve edebiyatın yazarın dünyasındaki yerini, yaşadıklarıyla anlattıklarının birbiriyile örtüşüğünü görebileceğimiz ifade edilmiştir. Bunlardan yola çıkarak parçada yazarla ilgili olarak vurgulanmak istenenin, anlattıklarıyla yaşadıklarının aynı olduğu söylenebilir.

CEVAP: C

27. Öncüde verilen parçada insan olma dilin öğrenilmesinin en önemli adımlardan biri olduğu, dilin canlı olmasından dolayı kendini geliştirdiği ve sürekli yenilediği, bazı insanların dilin canlı olduğunu anlayamadıkları anlatılmıştır. Bunlardan yola çıkarak bu parçada anlatılmak istenenin "dil canlı olduğu ve kendini sürekli geliştirdiği" fikri olduğu söylenebilir.

CEVAP: E

28. Öncüde verilen parçada yer alan "... hayatın anlamı acı çekmekle özdeştir." ifadesiyle A'ya, "... lirizm yönünden en zengin şairidir." ifadesiyle B'ye, "... bireysel duygularını ... biçimde dile getirir." ifadesiyle C'ye, "... yalın bir Türkçeyle söylenen dizeleri de vardır." ifadesiyle E'ye parçada değinilmiştir. Ancak parçada hecelerinin uzunluğundan şiirlerinin anlaşılacağına yer verilmemiştir.

CEVAP: D

29. Öncüde verilen parçada yer alan "... şiirin amacı şairanelikten kurtularak... yalın bir anlatım gücüne ulaşmaktır." ifadesinden B'yi, "Sıradan insanlar ve sokak önemlidir... İnsanları kucaklamaya çalışan yeni şiir, konular arasında tercih yapmaz." ifadesinden C'yi, "... ölçü ve kafiyeye gerek yoktur." ifadesinden D'yi, "Onu olduğu gibi anlatabilmek bir şair için son başarıdır." ifadesinden E'yi bu parçadan söylemek mümkündür. Ancak bu parçaya dayanarak "Şiirde insanın kendi duygu ve düşüncelerine yer verebileceği" söylenemez.

CEVAP: A

30. Öncüde verilen parçada, Nokta'nın pencereden sokağı izlediği, anlamaya çalıştığı, buna göre kendisinin yaşadığı yerini sorguladığı, yüksekte bulunduğu yeri bildiğini ancak alçakta bulunsaydı yerinin neresi olacağını düşündüğü görülmektedir. Bunlardan yola çıkarak parçada boş bırakılan yere E'deki "nasıl durması gerektiğini belirliyordu" ifadesi getirilmelidir.

CEVAP: E

$$31. \frac{3}{4} : \frac{4}{5} = \left(3 \cdot \frac{5}{4}\right) : \left(\frac{3}{4} \cdot \frac{1}{5}\right)$$

$$= \frac{15}{4} : \frac{3}{20}$$

$$= \frac{5}{1} \cdot \frac{5}{3} = 25 \text{ tir.}$$

CEVAP: B

$$32. \frac{a^2 - ac - bc + ab}{a + b} = \frac{a(a + b) - c(a + b)}{a + b}$$

$$= \frac{(a + b) \cdot (a - c)}{a + b}$$

$$= a - c \text{ bulunur.}$$

CEVAP: D

$$33. -\frac{3}{4} < \frac{a}{6} < \frac{5}{9}$$

$$-\frac{27}{36} < \frac{6a}{36} < \frac{20}{36}$$

$$-\frac{27}{6} < a < \frac{20}{6}$$

$$-4,5 < a < 3,3 \dots$$

olduğundan a sayısı -4, -3, -2, -1, 0, 1, 2, 3 olmak üzere 8 farklı değer alır.

CEVAP: C

$$34. a^2 < a \text{ ise } 0 < a < 1 \text{ dir.}$$

$$0 < a < 1 \Rightarrow -2a < 0 \text{ ve } |-2a| = 2a$$

$$0 < a < 1 \Rightarrow 3a - 3 < 0$$

$$\text{ve } |3a - 3| = -3a + 3 \text{ olur.}$$

$$0 \text{ hâlde,}$$

$$|-2a| - |3a - 3| = 2a - (-3a + 3)$$

$$= 2a + 3a - 3$$

$$= 5a - 3 \text{ bulunur.}$$

CEVAP: E

35. Payları eşit rasyonel sayıların sıralanmasında paydası büyük olan sayı daha küçük olacağından 2^{40} , 3^{30} ve 5^{20} sayıları sıralanmalıdır.

$$2^{40} = (2^4)^{10} = 16^{10}$$

$$3^{30} = (3^3)^{10} = 27^{10}$$

$$5^{20} = (5^2)^{10} = 25^{10}$$

olduğundan paydadaki sıralama $2^{40} < 5^{20} < 3^{30}$ olacaktır. Bu durumda a, b, c sayılarındaki sıralama $b < c < a$ bulunur.

CEVAP: B

36. $a = \sqrt{5} + 1$ ve $b = \sqrt{5} - 1$ olup
 $a + b = \sqrt{5} + 1 + \sqrt{5} - 1 = 2\sqrt{5}$ ve
 $a \cdot b = (\sqrt{5} + 1) \cdot (\sqrt{5} - 1) = 4$ olur.
 $\frac{a+b}{a \cdot b} = \frac{2\sqrt{5}}{4} = \frac{\sqrt{5}}{2}$ bulunur.

CEVAP: A

37. $\frac{16^x - 1}{4^x + 1} : \frac{2^x - 1}{5} = 165$
 $\frac{(4^x - 1) \cdot (4^x + 1)}{4^x + 1} \cdot \frac{1}{2^x - 1} = \frac{33}{165}$
 $\frac{(2^x - 1) \cdot (2^x + 1)}{2^x - 1} = 33$

$$2^x + 1 = 33$$

$$2^x = 32$$

$$x = 5 \text{ bulunur.}$$

CEVAP: C

38. $\frac{1}{x-2} + \frac{1}{x+4} = \frac{2}{x}$
 $\frac{x+4+x-2}{x^2+2x-8} = \frac{2}{x}$

$$2x^2 + 2x = 2 \cdot (x^2 + 2x - 8)$$

$$\frac{1}{2} \cdot (x^2 + x) = \frac{1}{2} \cdot (x^2 + 2x - 8)$$

$$x^2 + x = x^2 + 2x - 8$$

$$8 = x \text{ bulunur.}$$

CEVAP: E

39. $y = \frac{x^2 + 20}{x}$
 $y = x + \frac{20}{x}$

$x = 1, 2, 4, 5, 10, 20$ olmak üzere 6 değer alır.

O hâlde y sayısı

$$x = 1 \text{ ise } y = 21$$

$$x = 2 \text{ ise } y = 12$$

$$x = 4 \text{ ise } y = 9$$

$$x = 5 \text{ ise } y = 9$$

$$x = 10 \text{ ise } y = 12$$

$$x = 20 \text{ ise } y = 21$$

olacak şekilde 3 farklı değer alır.

CEVAP: D

40. $A = 420 \cdot x \cdot y$
 $A = 7 \cdot 2^2 \cdot 5 \cdot 3 \cdot x \cdot y$
 x ve y den büyük asal sayılar olduğundan $x = 11$ ve $y = 13$ alınır
 $A = 7 \cdot 2^2 \cdot 5 \cdot 3 \cdot 11 \cdot 13$
olup
 $A = 2 \cdot (7^1 \cdot 2^1 \cdot 5^1 \cdot 3^1 \cdot 11^1 \cdot 13^1)$
eşitliğinde A sayısının çift pozitif tam bölünenlerinin sayısı
 $(1+1) \cdot (1+1) \cdot (1+1) \cdot (1+1) \cdot (1+1) \cdot (1+1)$
 $= 64$ tür.

CEVAP: E

41. $(134)_x = (213)_{x-1}$
 $4 \cdot x^0 + 3 \cdot x^1 + 1 \cdot x^2$
 $= 3 \cdot (x-1)^0 + 1 \cdot (x-1)^1 + 2 \cdot (x-1)^2$
 $4 + 3x + x^2 = 3 + x - 1 + 2x^2 - 4x + 2$
 $0 = x^2 - 6x$
 $0 = x \cdot (x - 6)$

eşitliğinde $x = 0$ ya da $x = 6$ olmalıdır.
Ancak x bir sayı tabanı olduğundan 6 dır.

CEVAP: A

42. Sayı dizisinde ilk dokuz rakam 12 ... 9 dur.
10 dan başlayan her sayı 2 rakam ile belirtildiğinden 60. rakam 9 dan sonraki 51. rakam yani $\frac{51}{2} = 25$. sayıdan bir sonraki sayıdır.

10 dan sonraki 26. sayı $10 + 25 = 35$ olup onlar basamağındaki rakam 3 tür.

CEVAP: C

43. $x = 4a + 2 = 5b + 2 = 7c + 2$
olduğundan $x - 2$ sayısı 4, 5 ve 7 nin katıdır.

EKOK(4, 5, 7) = $4 \cdot 5 \cdot 7 = 140$ olup x sayısı 500 ile 700 arasında olacağından
 $x - 2 = 140 \cdot 4 = 560$

$$x = 562 \text{ olur.}$$

O hâlde x in rakamları toplamı

$$5 + 6 + 2 = 13 \text{ olur.}$$

CEVAP: B

44.

x	24	y	z	36
---	----	---	---	----

$$24 = \frac{x+y}{2} \Rightarrow x+y = 48$$

$$y = \frac{24+z}{2} \Rightarrow z = 2y-24$$

$$z = \frac{y+36}{2} \text{ ifadesi bir üst eşitlikte}$$

yerine yazılırsa

$$\frac{y+36}{2} = 2y-24$$

$$y+36 = 4y-48$$

$$84 = 3y$$

$$28 = y \text{ bulunur.}$$

$$z = 2y - 24 = 2 \cdot 28 - 24 = 32 \text{ bulunur.}$$

O hâlde istenen toplam

$$x + y + z = 48 + 32$$

$$= 80 \text{ dir.}$$

CEVAP: A

45. A ve B mumunun boyları 40 cm olsun. A mumu 8 saatte eriyip bitiyorsa 1 saatte $\frac{40}{8} = 5$ cm si erir. B mumu 10 saatte eriyip bitiyorsa 1 saatte $\frac{40}{10} = 4$ cm si erir. A mumu eriyip bittiğinde yani 8 saat sonra B mumunun $4 \cdot 8 = 32$ cm si eriyip $40 - 32 = 8$ cm si kalır. B mumunun kalan boyunun başlangıçtaki boyuna oranı $\frac{8}{40} = \frac{1}{5}$ olur.

CEVAP: A

46. Çekirge 1 sıçramada $2 - 1 = 1$ metre yükselir. Dolayısıyla 18. sıçramasında 18 metre yükselir. 19. sıçramasında 2 metre yükselip 20 metre yüksekliğe erişip, 1 metre geri kayıp 19 metrede durur. 20. sıçramasında $19 + 2 = 21$ metre yüksekliğe çıkıp kuyudan çıkar.

CEVAP: B

47. Pistin çevresi x metre olup sporcu ilk gün x metre koşsun.
 2. gün $2x + 50$ metre
 3. gün $4x + 150$ metre
 4. gün $8x + 350$ metre koşar.
 O hâlde 4. günün sonunda 7300 metre koşuyorsa,
 $x + 2x + 50 + 4x + 150 + 8x + 350 = 7300$
 $15x = 6750 \Rightarrow x = 450$ metredir.

CEVAP: D

48. Üç çocuğun yaşları toplamı x olsun. O hâlde babanın yaşı $2x + 3$ olur.
 10 yıl sonra babanın yaşı $2x + 13$, üç çocuğun yaşları toplamı $x + 30$ olacağından
 $2x + 13 = x + 30$
 $x = 17$ bulunur.

O hâlde çocuklar 7, 6, 4 yaşlarında olup en büyük çocuk en az 7 yaşındadır.

CEVAP: E

49. Burak'ın 60 bin TL sini, 75 bin TL olarak çekebilmesi için 15 bin TL faiz alması gerekir.

$$\text{Faiz} = \frac{\text{Anapara} \cdot \text{Faiz Yüzdesi} \cdot \text{Zaman}}{100}$$

$$15 = \frac{60(12,5) \cdot t}{100}$$

$t = 2$ yıl bulunur.

CEVAP: C

50. I numaralı havuz V hacminde olup 2 saatte doluyorsa, 2V hacmindeki havuz 4 saatte dolar. O hâlde 6 saatte I ve II numaralı havuzlar dolar. 6V hacmindeki havuzun tamamı 12 saatte dolup 3 saatte bu havuzun $\frac{1}{4}$ ü dolar.

CEVAP: D

51. 30 kg lık B karışımının $\frac{1}{3}$ ü yani 10 kg ı ile 10 kg lık A karışımı eşit miktarda olup karıştırıldıklarında karışımın şeker yüzdesi karışımların şeker yüzdesinin aritmetik ortalamasına eşit olup $\frac{40 + 20}{2} = 30$ dur.

Elde edilen karışım 20 kg olup, 20 kg lık C karışımı ile karıştırıldığında oluşan karışımın şeker yüzdesi karışımların şeker yüzdesinin aritmetik ortalamasına eşit olup, $\frac{30 + 60}{2} = 45$ tir.

CEVAP: E

52. Maliyeti 100 lira olan % 20 kârla satıldığında $100 \cdot \frac{120}{100} = 120$ liraya satılır.
 % x indirimle % 10 zarar ediliyorsa
 $100 \cdot \frac{90}{100} = 90$ liraya satılmalıdır. O

hâlde

$$120 \cdot \frac{100 - x}{100} = 90$$

$$100 - x = 75$$

$$x = 25 \text{ bulunur.}$$

% y zamlarla % 50 kâr ediliyorsa

$$100 \cdot \frac{150}{100} = 150 \text{ liraya satılmalıdır.}$$

$$\text{O hâlde } 120 \cdot \frac{100 + y}{100} = 150$$

$$100 + y = 125$$

$$y = 25 \text{ bulunur.}$$

O hâlde $x = y$ ve $x = 50 - y$ dir.

CEVAP: B

53. $A = \{x: 10 < x < 100, x = 3k, k \in Z^+\}$
 $B = \{x: 20 < x < 120, x = 4k, k \in Z^+\}$
 $A \cap B = \{x: 20 < x < 100, x = 12k, k \in Z^+\}$
 olduğundan
 $A \cap B = \{24, 36, 48, 60, 72, 84, 96\}$
 olup $s(A \cap B) = 7$ dir.

CEVAP: B

54. İstenilen durum;

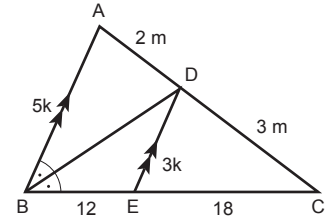
1. top beyaz 1. top mavi
ya da
2. top kırmızı 2. top kırmızı

$$\frac{2}{6} \cdot \frac{1}{5} + \frac{3}{6} \cdot \frac{1}{5}$$

$$= \frac{5}{30} = \frac{1}{6} \text{ dir.}$$

CEVAP: C

55.

[AB] // [DE] olduğundan $\triangle CDE \sim \triangle CAB$ olup

$$\frac{|EC|}{|CB|} = \frac{|ED|}{|AB|} = \frac{|DC|}{|AC|}$$

$$\frac{18}{30} = \frac{3k}{5k} = \frac{3m}{5m} \text{ olur.}$$

ABC üçgeninde [BD] iç açıortay olduğundan

$$\frac{|AB|}{|BC|} = \frac{|AD|}{|DC|}$$

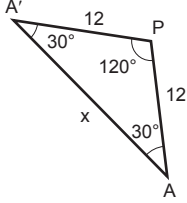
$$\frac{5k}{30} = \frac{2m}{3m}$$

$$k = 4 \text{ cm olup}$$

$$|AB| = 5k = 5 \cdot 4 = 20 \text{ cm bulunur.}$$

CEVAP: E

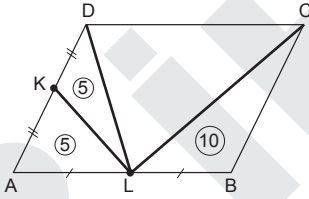
56. İpin ucu A ile A' arasında 120° lik açı oluşturan bir üçgeni belirtir.

Şekildeki üçgen $30^\circ, 30^\circ, 120^\circ$ lik özel üçgen olup 30° lik açının karşısı a cm iken, 120° lik açının karşısı $a\sqrt{3}$ cm olacağından $|AP| = 12$ cm ise $|AA'| = 12\sqrt{3}$ cm dir.

CEVAP: C

- 57.

Şekilde D ile L ve C ile L birleştirildiğinde üçgenler elde edilir.

$|AK| = |KD| \Rightarrow \text{Alan}(\triangle ADL) = 10 \text{ cm}^2$ olduğundan $\text{Alan}(\triangle LBC) = 10 \text{ cm}^2$ olur.

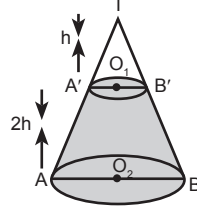
$\text{Alan}(\triangle DLC) = \frac{\text{Alan}(\triangle ABCD)}{2}$ olduğundan

$\text{Alan}(\triangle DLC) = 10 + 5 + 5 = 20 \text{ cm}^2$ dir.

$2 \cdot \text{Alan}(\triangle DLC) = 2 \cdot 20 = 40 \text{ cm}^2$ dir.

CEVAP: D

58. I numaralı şekildeki sıvının hacmi taralı kesik koninin hacmine eşittir. Kesik koninin hacmi büyük koninin hacmi ile küçük koninin hacminin farkına eşittir.

$\triangle TA'B' \sim \triangle TAB$ yararlanılarak

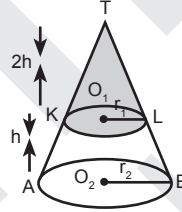
$$\frac{|TA'|}{|TA|} = \frac{r_1}{r_2} = \frac{h}{3h} = \frac{1}{3}$$

olduğundan $r_1 = r$ ise $r_2 = 3r$ olur.

Şekil - I deki sıvının hacmi

$$\frac{\pi \cdot r_2^2 \cdot 3h}{3} - \frac{\pi \cdot r_1^2 \cdot h}{3} = \frac{26\pi r^2 h}{3} \text{ cm}^3 \text{ olur.}$$

Şekil II deki sıvının hacmi küçük koninin hacmine eşit olacaktır.

$\triangle TKL \sim \triangle TAB$ yararlanılarak

$$\frac{|TK|}{|TA|} = \frac{r_1}{r_2} = \frac{2h}{3h} = \frac{2}{3}$$

olduğundan $r_1 = 2r$ ise $r_2 = 3r$ olur.

Şekil - II deki sıvının hacmi

$$\frac{\pi \cdot r_1^2 \cdot 2h}{3} = \frac{8\pi r^2 h}{3} \text{ olur.}$$

II numaralı konideki sıvının hacminin I numaralı konideki sıvının hacmine oranı

$$\frac{\frac{8\pi r^2 h}{3}}{\frac{26\pi r^2 h}{3}} = \frac{4}{13} \text{ bulunur.}$$

CEVAP: B

59. II nolu grafik incelendiğinde 5 saatte $64 - 48 = 16$ litre yakıt tükettiği görülür.

I nolu grafik incelendiğinde 4 saatte 320 km yol katettiği görülür.

O hâlde araç 1 saatte $\frac{320}{4} = 80$ km, 5 sa-

atte 400 km yol alır.

400 km yolda 16 litre yakıt tüketiyorsa 1

km de $\frac{16}{400} = 0,04$ litre yakıt tüketir.

CEVAP: A

60. Araç 1 km de 0,04 litre yakıt tüketiyorsa x km de 64 litre yakıt tüketsin.

0,04 litre \times 1 km de

64 litre \times x km de

D.O

$$x \cdot 0,04 = 64 \cdot 1$$

$$x = \frac{64}{0,04}$$

$$x = \frac{6400}{4}$$

x = 1600 km bulunur.

CEVAP: B

GENEL KÜLTÜR ÇÖZÜMLERİ

2011 – KPSS / GK ÇÖZÜMLERİ

TG – 8

1. Avrupa Hun İmparatorluğu'nun yıkılmasından sonra Karadeniz'in kuzeyine gelen Hunlar, buradaki değişik Türk boylarından oluşan Ogurlarla birleşmiş ve Bulgar adını almışlardır. 630 yılında Göktürk Devleti'nin yıkılması üzerine Kafkasların kuzeyinde Kubrat yönetiminde Büyük Bulgar Devleti kurulmuştur.
- Bu devlette yapılan meclis toplantılarında hükümdar yemeğe başlamadıkça kimse yemeğe başlamazdı. Bu durum hükümdara duyulan saygının bir göstergesidir. Hükümdar bu toplantılarda kime sofrasından bir lokma verirse ona ayrı bir sofranın gelmesi ise
- hanın meclisinde bulunanlardan bazılarının ayrı bir sofrasının olduğunu (I) gösterir.
- Fakat verilen bilgilere göre
- devletin yoksul halkın ihtiyaçlarını karşılamak amacıyla önlemler aldığı,
 - meclis toplantılarında alınan kararlarda son sözün hükümdarda olduğu durumlarına ulaşılamaz.

CEVAP: A

2. Büyük Selçuklu Devleti Selçuk Bey tarafından kurulmuştur.
- Selçuk Bey'in Mikâil, Arslan, Yusuf ve Musa adlarında dört oğlu vardı. Büyük oğlu Mikâil Selçuk Bey'den önce öldüğü için çocukları Tuğrul ve Çağrı'yı, Selçuk Bey yetiştirmiştir. Selçuk Bey'in ölümü üzerine yönetime Arslan Bey, yabgu unvanını alarak geçmiştir. Arslan Bey'in ölümü üzerine de yerine Selçuk Bey'in torunları Tuğrul ve Çağrı beyler geçmiştir.
- Bu durum Selçuklu Devleti'nde,
- ülkenin hanedanın ortak malı sayıldığı (I),
 - ikili yönetim anlayışı uygulandığını (II),
 - eski Türk devlet teşkilatının devam ettirildiğini (III) gösterir.

CEVAP: E

3. 751 yılında yapılan Talas Savaşı'nın ardından Türkler kitleler hâlinde İslamiyet'i kabul etmeye başlamıştır.
- Veraset Sistemi: Hem İslamiyet'ten önceki dönemde hem de İslamiyet'ten sonraki dönemde bulunmaktadı.
- Minyatür Sanatı: Hem İslamiyet'ten önce hem de İslamiyet'ten sonraki dönemde uygulanan bir sanat dalıdır.
- Federasyon Örgütlenmesi: İslamiyet'ten önce uygulandığı gibi İslamiyet'ten sonraki dönemde de uygulanmıştır.
- Cenaze Merasimleri: İslamiyet'ten önce "yuğ" adı verilen cenaze merasimleri İslamiyet'ten sonra cenaze namazı şeklinde devam ettirilmiştir.
- Fakat Vakıf Sistemi ilk kez İslamiyet'ten sonraki dönemde uygulanmıştır.

CEVAP: C

4. Sancak Sistemi: Kanunname-i Âli Osman ile yasa hâline getirilen bir sistemdir. Bu sistemdeki temel amaç hükümdar çocuklarının devlet yönetim tecrübesi kazanmalarını sağlamaktır.
- Ekber ve Erşed Sistemi: Osmanlı Devleti'nde Veraset Sistemi'nde yapılan bir düzenleme olup tahta hanedanın en olgun ve en yaşlı üyesinin geçmesi usulüdür.
- Bu iki sistem de özel mülkiyetin gelişmesi ve haksız kazancın önlenmesiyle ilgili değildir.
- Fakat Müsadere Sistemi devlet hazinesinden maaş alan devlet adamlarının haksız kazancını engellemek için uygulanmıştır. Bu da özel mülkiyetin önünde engel teşkil etmiştir.

CEVAP: A

5. Osmanlı Devleti'nde yönetici durumda bulunan ilmiye, seyfiye ve kalemiye meslek grupları Divanühümayunda temsil edilir ve vergiden muaf tutulurdu.
- Kazasker ve müderris ilmiye sınıfına mensup olduğundan,
 - Tımarlı sipahi seyfiye sınıfına mensup olduğundan,
 - Nişancı kalemiye sınıfına mensup olduğundan
- vergiden muaf tutulmuştur.
- Fakat mültezim, İltizam Sistemi'ne göre bir bölgenin vergi gelirlerinin ihalesini üç yıllığına alan kişidir. Mültezim vergi gelirlerinden elde ettiği kazancın bir kısmını devlete vergi olarak öderdi.

CEVAP: C

6. Osmanlı Devleti'nin Avrupa karşısında gerilediğinin anlaşılması yeniliklerin yapılmasında dış ilişkilerin önemini artırmıştır. Dış ilişkilerin artmasına bağlı olarak da reisülküttabın önemi artmıştır. Reisülküttap kalemiye meslek grubuna mensuptur. Dolayısıyla dış ilişkilerin artması kalemiye meslek grubunun öneminin artmasında etkili olmuştur.

CEVAP: B

7. Osmanlı Devleti'nde dağılmayı önleme çalışmalarından biri de 1856'da Abdülmecit tarafından Islahat Fermanı'nın ilan edilmesidir. Ancak Islahat Fermanı toplumun tamamı tarafından kabul görmemiş, birtakım tepkilere neden olmuştur.
- Islahat Fermanı'na karşı tepkilerin oluşmasına ise
- azınlıkların ayrılıkçı hareketlerinin devam etmesi (I),
 - fermanla getirilen düzenlemelerin yetersiz kalması (II),
 - fermanın toplumsal eşitliğin sağlanması dışında Müslüman olmayanlara bazı ayrıcalıklar tanınması (III)
- durumları etkili olmuştur.

CEVAP: E

8. Sanayi İnkılabı her türlü üretim faaliyetlerinde kol gücünün yerini makine gücünün almasıdır.

Pozitif bilimlerdeki buluşların üretime uygulanmasıyla İngiltere’de başlayan makineleşme fabrikalarda seri üretimin artmasını sağladığı gibi üretim maliyetlerini de düşürmüştür.

Zamanla tüm Avrupa’da egemen olan Sanayi İnkılabı Avrupalılara ham madde kaynaklarının ve pazarın önemini göstermiştir.

Buna göre A, B, C ve E seçeneklerinde verilenler Sanayi İnkılabı’nın sonuçları arasındadır. Fakat Sanayi İnkılabı sonucunda sanayileşmemiş ülkelerde ithalat azalmamış aksine artmıştır.

CEVAP: D

9. Osmanlı Devleti’nde 1839’da ilan edilen Tanzimat Fermanı’yla ilk kez kanun üstünlüğü kabul edilmiş ve toplumsal hayatta Müslüman gayrimüslim eşitliği sağlanmaya çalışılmıştır.

1856’da ilan edilen Islahat Fermanı ile toplumsal eşitlik sağlanmaya çalışılmış bunun yanında azınlık unsurlara bazı ayrıcalıklar tanınmıştır.

Fakat Osmanlı devlet yönetimine parlamento kavramı ilk kez 1876’da I. Meşrutiyet’in ilanıyla girmiştir.

CEVAP: B

10. Mustafa Kemal’in,

- I. Dünya Savaşı’na girilmesi
- Doğu Trakya’nın, II. Balkan Savaşı’nda geri alınması,
- İngiliz kuvvetlerinin Kut’ül Amara’da mağlup edilmesi,
- Ziraat Bankasının kurulması

gelişmelerinde herhangi bir etkisi yoktur.

Fakat 13 Nisan 1909’da mevcut rejime karşı çıkan 31 Mart Vakası’nın bastırılmasında Mustafa Kemal’in, Hareket Ordusu Kurmay Başkanlığı görevi nedeniyle etkisi vardır.

CEVAP: A

11. Kurtuluş Savaşı’nda, her türlü etki ve denetimden uzak millî bir kurulum kurulması ve millî cemiyetlerin birleştirilmesi yönünde çalışmalar yapılmasında,

- vatanın bütünlüğünün tehlikede olması (I)

durumu etkilidir.

Fakat bu çalışmalarda,

- İstanbul Hükümeti ile iş birliği yapmak istenmesi,
- saltanat taraftarlarının tepkisinden çekinilmesi

durumlarının etkisi bulunmamaktadır.

CEVAP: A

12. Sivas Kongresi 4 - 11 Eylül 1919 tarihleri arasında toplanan ulusal bir kongredir. Bu kongre Erzurum Kongresi kararlarının keskinleştirilmiş ve genişletilmiş olarak kabul edildiği bir kongredir.

Kongrede,

- “Temsilciler Kurulu vatanın tamamını temsil eder.” kararı alınmış,
- Batı Cephesi Kuvayimilliyeye Komutanlığına Ali Fuat Cebesoy atanarak Kuvayimilliyeye’nin komuta birliği sağlanmıştır.

CEVAP: C

13. Misakımillî sınırları, “Mondros Ateşkes Antlaşması imzalandığı esnada henüz işgal edilmemiş Türk ve Müslüman nüfusun çoğunlukta olduğu yerler” olarak kabul edilmiştir. Batı Trakya ve Ege Adaları 1913’te Balkan Savaşları sırasında kaybedildiğinden Misakımillî sınırları içerisinde yer almaz.

Fakat Musul Vilayeti Misakımillî sınırları içerisinde yer almaktadır.

CEVAP: B

14. Amasya Görüşmeleri 20-22 Ekim 1919 tarihleri arasında Temsilciler Kurulu adına Mustafa Kemal ile İstanbul Hükümeti adına Bahriye Nazırı Salih Paşa arasında yapılan görüşmelerdir.

Görüşmelerde iki tarafın fikir birliğine varamadığı tek konu meclisin açılacağı yerin belirlenmesi olurken, A, B, C ve D seçenekleri görüşmenin diğer konuları arasında yer almış ve taraflarca kabul edilmiştir.

Fakat Temsilciler Kurulunun merkezinin Sivas’tan Ankara’ya taşınması Amasya Görüşmeleri’nde görüşülen konulardan biri değildir.

CEVAP: E

15. 1920 ve 1921 yıllarında TBMM’ye karşı çıkarılan ayaklanmaların nedenleri arasında,

- İstanbul Hükümetinin otoritesini koruma çabası,
- İtilaf Devletleri’nin, TBMM’nin güçlenmesini engellemek istemesi,
- Bazı büyük sülalelerin kendi yönetimlerini kurmak istemesi,
- Eski Kuvayimilliyeye şeflerinin düzenli orduya karşı hareket etmeleri,
- Azınlıkların devlet kurma çabaları gösterilebilir.

Fakat saltanat 1922’de kaldırıldığından, “Devletin dini İslam’dır.” maddesi de 1928’de anayasadan çıkartıldığından 1920 ile 1921 yılının sonuna kadar çıkarılan ayaklanmaların nedenleri arasında gösterilemez.

CEVAP: C

16. İtalya’nın işgal gücünü kaldırarak Anadolu’dan çekilmesinde,

- İkinci İnönü Savaşı’nın kazanılması,
- TBMM’yi tanıyan devlet sayısının artması,
- Kars Antlaşması’nın yapılmasıyla doğu sınırındaki pürüzlerin giderilmesi
- Sakarya Savaşı’nın kazanılması

durumlarının etkili olduğu savunulabilir.

Fakat Başkomutanlık Savaşı İtalya’nın Anadolu’dan çekilmesinden daha sonra yapıldığı için bu durumda etkili olduğu savunulamaz.

CEVAP: D

17. Kurtuluş Savaşı'nda, Sakarya Savaşı'nın ardından Fransa ile Ankara Antlaşması imzalanmış bu antlaşma ile Fransa Anadolu'daki işgal gücünü kaldırmıştır. TBMM Hükümetinin Fransa ile anlaşma yapmak istemesinde ise
- Batı Cephesi'ni güçlendirmek (I),
 - Yunan kuvvetlerinin güçlenmesini engellemek (II)
- durumları etkilidir.
- Fakat Amerika Birleşik Devletleri Anadolu'da işgal kuvveti bulundurmadığından Fransa ile anlaşma yapılmak istenmesinde,
- Amerika Birleşik Devletleri'nin savaş dışında kalmasını sağlamak amacı yoktur.

CEVAP: D

18. Lozan Antlaşması'na göre
- Batı Trakya'nın Türk'ü,
 - İstanbul, Gökçeada ve Bozcaada'nın Rum'u
- dışında kalan herkes mübadele kapsamında tutulmuştur.
- Bu duruma göre İstanbul'daki Rumlar mübadele kapsamının dışında tutulmuştur.

CEVAP: A

19. Atatürk'ün verilen sözünde yer alan, "Millet ve biz yok, birlik hâlinde millet var. Biz ve millet ayrı ayrı şeyler değiliz." cümlesinden,
- milletin tek bir vücut hâline getirilmesinin gerekliliği (I)
- durumunun vurgulandığı savunulabilir.
- Fakat, Atatürk'ün verilen sözlerinden,
- bir milletin diğer bir milleti hor görmemesi,
 - bir milletin huzur ve mutluluğunun diğer milletlerin huzur ve mutluluğuyla ilişkili olması
- durumlarının vurgulandığı savunulamaz.

CEVAP: A

20. – Köylüden alınan ağır vergilerin kaldırılması,
- Köylünün üretim imkânlarının artırılması,
 - Toprağı olmayan köylülere toprak verilmesi,
 - Köylünün bilgi ve görüşünü yükseltecek tedbirlerin alınması

Atatürk Döneminde uygulanan köycülük siyasetinin esasları arasındadır. Fakat Ziraat Bankası II. Abdülhamit Döneminde kurulduğundan bu siyaset içerisinde yer almaz.

CEVAP: E

21. Atatürk Döneminde yapılan,
- devlet memurlarına fes yerine şapka giyme zorunluluğunun getirilmesi, inkılapçılık anlayışıyla ilgilidir.
 - tekke, zaviye ve türbelerin kapatılması ise öncelikle laik devlet anlayışıyla ilgilidir.

Fakat Türk tarihinin çok eskiye dayandığını kanıtlayan araştırmalar yapılması (II) nin temelinde ulusçuluk anlayışı bulunmaktadır.

CEVAP: B

22. 28 Mayıs 1927'de özel sermayeyi sanayileşme alanına çekmek için çıkartılan Teşvik-i Sanayi Kanunu,
- teknik eleman,
 - anapara,
 - teknolojik alt yapı,
 - teknik bilgi
- durumlarının yetersiz olması nedeniyle başarısız olmuştur.
- Fakat arazi kaynaklarının yetersizliği Teşvik-i Sanayi Kanunu'nun başarısız olma nedenlerinden değildir.

CEVAP: C

23. 1929'da dünyada büyük bir ekonomik buhran çıkmıştır. Bu durum 1930'dan itibaren Türkiye'yi de etkilemiş ve dış ticaret açığı oluşmuştur.

Dış ticaret açığını kapatmak amacıyla

- gümrük vergilerinin yükseltilmesi (I),
- üretim gücünün artırılması (II),
- yerli mal kullanımının teşvik edilmesi (III)

çalışmaları yapılmıştır.

CEVAP: E

24. Atatürk Dönemi gelişmeleri 1919 ile 1938 yılları arasında kapsamaktadır.

- Anayasa Mahkemesi 1961 Anayasası ile kurulduğundan,
- Rodos ve Onikiada ise II. Dünya Savaşı'ndan sonra İtalya tarafından Yunanistan'a bırakıldığından

Atatürk Dönemi gelişmeleri arasında yer almaz.

Fakat ülke idaresinde Kabine Sistemi'ne cumhuriyetin ilanıyla geçildiği için bu gelişme Atatürk Dönemi gelişmeleri arasındadır.

CEVAP: B

25. İnkılapçılık, ileriye yönelme, sosyal gelişme, akıl ve bilimi temel alarak medenileşme olarak ifade edilebilir.

Buna göre Atatürk "Efendiler ve ey millet, biliniz ki en doğru, en hakiki yol medeniyet yoludur." diyerek inkılapçılığın önemini vurgulamıştır.

CEVAP: D

26. Türkiye'de 1946'ya kadar çift dereceli seçim sistemi uygulanmış, 1946'da ise tek dereceli seçim sistemine geçilmiştir.

Çift dereceli seçim sisteminde halk doğrudan değil hükümetin belirlediği kişiler aracılığıyla temsilcilerini seçebilmekteydi.

Bu durum,

- halkın temsilcilerini doğrudan seçebilmesi (I),
- halkın iradesinin meclise yansması (III)

durumları üzerinde olumsuz bir etkiye neden olmuştur.

CEVAP: C

27. "Halkçılık ilkesi, yasalar önünde eşitliği kabul eder; hiçbir kişi, aile, cemaat ve dine ayrıcalık tanımaz." yargısından halkçılık ilkesinin,
- sınıflaşmaya karşı olduğuna,
 - demokratik olduğuna,
 - laik olduğuna,
 - sosyal dengeyi sağlamaya yönelik olduğuna
- ulaşılabilir.

Fakat halkçılık ilkesi millet egemenliğine dayanmasına rağmen verilen yargıdan ikenin bu özelliğine ulaşılamaz.

CEVAP: A

28. Terakkiperver Cumhuriyet Fırkası 17 Kasım 1924'de kurulmuş ve parti programında,
- serbest ekonomi politikasının benimseneceğine (I),
 - yerinden yönetim anlayışının uygulanması gerektiğine (II),
 - dinî inançlara saygılı olunacağına (III)
- cumhurbaşkanı olan kişinin milletvekilliğinin kaldırılması gerektiğine,
- tek dereceli seçim sisteminin uygulanması gerektiğine
- yer vermiştir.

CEVAP: E

29. Türk kadınının 1930 yılında belediye seçimlerine katılma, 1933'te muhtar seçimlerine katılma, 1934'te ise milletvekili seçme seçilme haklarını elde etmesi,
- halkçılık (I)
 - cumhuriyetçilik (II)
- ilkelerinin gereğidir. Fakat devletçilik ilkesi devletin ekonomik faaliyetleriyle ilgilidir.

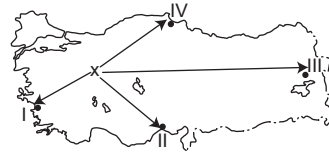
CEVAP: D

30. 1923'ten sonra Türkiye ile Yunanistan arasında,
- Kıta sahanlığı,
 - Kıbrıs Adası,
 - Nüfus mübadelesi,
 - Ege Adaları'nın silahsızlandırılması konularında sorun yaşanmıştır.

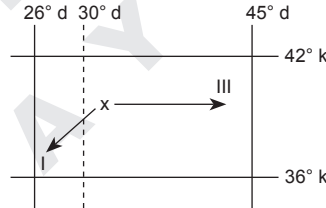
Ancak Karaağaç'ın savaş tazminatı olarak Türkiye'ye bırakılması 1923'te imzalanan Lozan Antlaşması'ndan sonra gündeme gelmemiştir.

CEVAP: E

31.

- A) Akdeniz'den Karadeniz'e doğru gidildiğinde çizgisel hızın azalmasına bağlı olarak alaca karanlık süresi uzamaktadır.
- C) "X" merkezinin bulunduğu yerde karasal iklim koşullarına bağlı olarak bozkır bitki örtüsü görülürken, I numaralı noktaya varıldığında Akdeniz iklim koşullarına bağlı olarak maki bitki örtüsü görülmektedir. III numaralı merkeze doğru gidildiğinde karasal iklim koşullarına bağlı yine bozkırlar görülmektedir.
- D) I numaralı yerde dağlar kıyıya dik uzandığından ulaşım daha kolaydır. II numaralı alanda ise dağlar kıyıya paralel uzanmaktadır, bu yüzden de ulaşım daha zordur.
- E) Akdeniz'den Karadeniz'e doğru gidildiğinde çizgisel hız azalmaktadır.
- B) Türkiye, 2. ve 3. saat dilimlerini kullanmaktadır. Kış saati uygulamasına geçildiğinde İzmirten geçen 30° doğu boylamını kullanırken, yaz saati uygulamasında ise Iğdır'dan geçen 45° doğu boylamını kullanmaktadır.

"X" merkezi 30° doğu boylamının doğusunda, 45° doğu boylamının ise batısında yer almaktadır. I numaralı yöne doğru gidildiğinde 45° doğu boylamından uzaklaşılırken, III numaralı yöne doğru gidildiğinde 45° doğu boylamına yaklaşılmaktadır.

CEVAP: B

32.

- I ve V numaralı yerlerde dağlar kıyıya paralel uzandığından kıyı ile iç kesimler arasında iklim bakımından büyük farklılıklar yaşanmaktadır.
- II numaralı güzergâhın olduğu yer Orta Karadeniz Bölümü'dür. Burada dağlar kıyıdan daha iç kesimlere yükselir. Dağların yükseltisi az olduğundan deniz etkisi iç kesimlere sokulur.
- III numaralı güzergâhın olduğu yerde yeryüzü şekillerinin sade olması ve IV numaralı güzergâhın olduğu yerde dağların kıyıya dik uzanmasından dolayı iklim bakımından çok büyük farklılıklar gözlenmez.

CEVAP: E

33.

- Kuş Gölü tektonik oluşumludur.
- Köyceğiz Gölü alüvyal set gölüne örnektir.
- Tortum Gölü heyelan set gölüdür.
- Van Gölü hem tektonik hem de volkanik set gölüdür.
- Beyşehir Gölü ise hem tektonik hem de karstik oluşumlu bir göldür.

CEVAP: A

34. A) Karadeniz ile Akdeniz bölgelerinde dağlar kıyıya paralel uzandığından nemli hava kütleleri iç kısımlara kadar sokulamamaktadır.
- B) Ege'de dağlar kıyıya dik uzanmakta ve denizel etki iç kesimlere kadar ulaşmaktadır.
- D) Erzurum-Kars platolarında yaz mevsiminde sıcaklığın artmasına bağlı olarak konveksiyonel yağışlar görülmemektedir.
- E) Güney Marmara kıyılarında denizelliğe bağlı olarak ılıman iklim koşulları görülür. Bu yörelerde zeytin yetiştirilebilirken Bilecik'te karasallığa bağlı olarak tahıl tarımı yapılmaktadır.
- C) Türkiye Kuzey Yarım Küre'de yer aldığından güneye bakan yamaçlar güneş ışınlarını daha dik açıyla alır. Bakı etkisi olarak adlandırılan bu durum matematik konumun sıcaklık üzerindeki etkisine örnektir. Torosların güneye bakan yamaçlarında ürünlerin erken olgunlaşması bakı etkisiyle açıklanır.

CEVAP: C

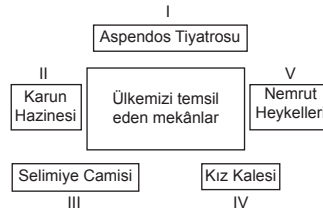
35. Deniz seviyesine yakın olan yerlerde gerçek sıcaklık ile indirgenmiş sıcaklık arasındaki fark azdır.
- A) Konya 1050 metre
- C) Hakkâri 1300 metre
- D) Uşak 900 metre
- E) Eskişehir 1000 metre yüksektir. Buna karşılık
- B) Aydın'ın deniz seviyesinden yükseltisi 200 metredir.

CEVAP: B

36. Orman alt sınırını etkileyen faktör nemlilik ve yağıştır. Karadeniz Bölgesi'nde nemlilik ve yağış fazla olduğundan ormanlar deniz seviyesinden başlamaktadır.

CEVAP: D

37.

Aspendos Antalya'da, Karun Hazineleri Uşak'ta, Nemrut Heykelleri Adıyaman'da, Kız Kalesi Mersin'de, Selimiye Camisi ise Edirne'de bulunmaktadır.

CEVAP: C

38. Büyükbaş hayvancılığın Doğu Anadolu ve Karadeniz bölgelerinde yoğunlaşmasında;

- A) Tarım alanlarının dar ve tarımsal üretiminin az olması,
- C) Yaz mevsiminin yağışlı geçmesi,
- D) Otlak ve çayırların gür olması,
- E) Yer şekillerinin engebeli olması, etkili olmuştur. Ancak,
- B) Hayvancılığa dayalı sanayinin gelişme göstermesi bir neden değil, sonuçtur.

CEVAP: B

39. Ormanlar sıcaklığa bağlı olarak kuşaklar oluşturur. Sıcak ve nemli alanda geniş, ılıman alanlarda karışık, soğuk olan yerlerde ise iğne yapraklı ormanlar görülür. Türkiye'de de ormanlar genellikle yüksek kesimlerde yer aldığından iğne yapraklı ormanlar yaygındır.

CEVAP: A

40. İç Anadolu Bölgesi'nde yarı kurak iklim özellikleri görülmektedir. Bugünün yetiştirme döneminde ihtiyacı olan yağışın yıldan yıla değişiklik göstermesi dalgalanmaya sebep olmaktadır.

CEVAP: A

41. Mısır, sulama yoluyla da yetiştirebilmektedir. Bu yüzden yıllara göre üretiminde diğer ürünlere nazaran daha az dalgalanma meydana gelir.

CEVAP: C

42. Denizler geç ısınıp geç soğurken karalar çabuk ısınıp çabuk soğumaktadır. Güneydoğu Anadolu Bölgesi deniz etkisine kapalı olduğundan güneş ışınlarını Karadeniz Bölgesi'ne göre daha dik almasına rağmen kış mevsimi daha soğuktur.

CEVAP: D

43. Dağlar kıyıya paralel uzansaydı, denizel etki iç kesimlere kadar sokulamazdı; dolayısıyla Akdeniz Bölgesi'nde olduğu gibi Akdeniz iklimi dar kıyı şeridinde sıkışıp kalırdı. Kıyıları çok fazla girintili ve çıkıntılı olmazdı, dolayısıyla gerçek kıyı uzunluğu ile kuş uçuşu kıyı uzunluğu arasındaki fark azalır. Kıta sahanlığı daralır; bu yüzden Gediz Nehri getirdiği alüvyonları kolay kolay biriktiremezdi. Dolayısıyla delta oluşma olasılığı çok azalır. Kıyı ile iç kesimler arasında ulaşım zorlaşırdı. İzmir Limanı'nın hinterlandı daralır. Fakat yer altı zenginliği jeolojik yapıyla ilgili olduğu için herhangi bir değişim olmazdı.

CEVAP: C

44. Pamuğun yetiştirme ve hasat dönemi kış mevsimine rastlamaz. Pamuk ilkbahar mevsiminde sulamayla yetiştirilen bir üründür. Üzüm ise her iklim koşuluna uyum sağlamıştır.

CEVAP: B

45. A) Karadeniz Bölgesi'nde, ormanların geniş yer kaplamasına bağlı olarak kırsal meskenlerde ahşap kullanılır.
B) Doğu bölümünde dağlık, engebelik ve su kaynaklarının bol olmasına bağlı dağınık kır yerleşmeleri görülür.
C) Coğrafi bölgelerimiz içerisinde şehirleşme oranı en az olanıdır.
D) Kıyı düzlüklerine bağlı olarak kıyı kesimlerinde nüfus yoğunluğu fazladır.
E) Batı Karadeniz Bölümü'nde nüfus ovalarda, taş kömürü havzalarının etrafında ve demir - çelik endüstrisinin geliştiği merkezlerde yoğunlaşmıştır.

CEVAP: E

46. Orta Karadeniz Bölümü'nde Bafra ve Çarşamba delta ovalarının tarımsal potansiyeli oldukça yüksektir. Bu duruma bağlı olarak Bafra ve Çarşamba delta ovalarında nüfuslanma artmıştır.

CEVAP: A

47. Kayseri ve çevresinde bozkırlara bağlı olarak küçükbaş hayvancılık yaygındır. Bu yüzden Kayseri, yünlü dokuma sanayisi için ham madde bakımından zengindir. Giresun ve çevresi gür ormanlara sahiptir. Bu durum kâğıt endüstrisinin gelişmesini sağlamıştır.

CEVAP: E

48. Marmara Bölgesi'nin ham madde kaynakları sınırlıdır. Bu yüzden ham madde kaynaklarının bölge ekonomisinin gelişmesinde payı en azdır.

CEVAP: D

49. **Emredici hukuk kuralları**, kesinlikle uyulması gereken hukuk kurallarıdır. Bireyler bu kuralların aksine sözleşme yapamaz ve bu kuralların aksine davranışlarda bulunamazlar. Emredici hukuk kurallarına aykırı yapılan işlemler butlan veya yokluk ile sakattır.

Yorumlayıcı hukuk kuralları, tarafların bir hukuki işlemde kullandıkları ve anlamını açıklamadıkları hususları veya bir kimsenin beyanını ya da davranışını yorumlamaya yarayan kurallardır.

Tanımlayıcı hukuk kuralları, bir hukuki kavramın, kurumun ne anlama geldiğini belirleyen kurallardır.

Yetki verici hukuk kuralları, ilgisine yetki veren, ilgisini belli bir davranışta bulunup bulunmamakta serbest bırakan kurallardır.

Tamamlayıcı hukuk kuralları, tarafların aksini kararlaştırabildikleri hükümlerdir. Tamamlayıcı hukuk kuralları tarafların sözleşme yaparken öngörmedikleri ya da öngörmedikleri konulardaki uyumsuzlukların çözümüne yarayan kurallardır.

CEVAP: B

50. **Tekerrür**; bir suçtan ötürü kesin olarak mahkûm olan bir kimsenin, cezasını tamamen çektikten veya cezası yasal nedenlerle düştükten sonra kanunda belirtilen süre içerisinde tekrar suç işlemesi durumunda ikinci suçun cezasının belirli bir miktar artırılmasıdır.

Doğrudan kast, suçun unsurlarının bilinmesi ve sonucun doğrudan istenmesi şeklinde ortaya çıkan kast türüdür.

Olası kast, suçun unsurlarının bilinmesinin yanında neticenin de istenmesi ile ortaya çıkar. Fakat burada kastedilen istemek dolaylı istemektir. Yani kişinin eylemi gerçekleştirirken hedeflediği sonuçtan farklı sonuçların da ortaya çıkabileceğini öngörmesine rağmen eylemi gerçekleştirmeye devam etmesidir.

Bilinçsiz taksir, kişinin somut olayda gerekli dikkat ve özen yükümlülüğüne aykırı davranması sonucu aslında öngörülebilen bir neticeyi öngörememesiyle ortaya çıkan suçun manevi unsurudur.

Bilinçli taksir, kişinin öngördüğü bir neticeyi istememesi hâlidir. Yani kişi bilinçli taksirde hareketinin neticesini öngörebiliyor fakat "nasıl olsa olmaz" düşüncesiyle hareket ediyor ve netice gerçekleşiyor. Nasıl olsa olmaz diyerek öngördüğü bir neticeye giden kişinin bu neticeyi istemediği söylenebilir.

CEVAP: A

51. Hukuk devleti ilkesinin şartları şu şekilde sıralanabilir:

- Yasama işlemlerinin yargısal denetime tabi olması
- Yürütme işlemlerinin yargısal denetime tabi olması
- Yasaların genel olması
- Yargının bağımsızlığı
- Kanuni hâkim güvencesi
- Temel hakların güvence altına alınması
- Yasaların anayasaya uygunluğu
- Hukukun genel ilkelerine bağlılık
- Kuvvetler ayrılığının benimsenmesi
- Anayasanın üstünlüğü ve bağlayıcılığı
- İdari faaliyetlerin belirliliği ilkesi
- İdarenin mali sorumluluğu,
- Adil yargılanma hakkının olması

Ancak vergi yükünün dengeli dağıtılması sosyal devletin görevleri arasında yer alır.

CEVAP: E

52. Parlamenter sistemin özellikleri şunlardır:
- Kuvvetler birbirinden yumuşak bir biçimde ayrılır yani yürütmenin yasama ile ilgili görevleri vardır.
 - Yürütme iki başlıdır. Cumhurbaşkanı ve Bakanlar Kurulundan oluşur.
 - Cumhurbaşkanı, yasama organına karşı sorumsuz ve tarafsız kişidir.
 - Yasama, yürütme organını denetleyebilir ve onun hukuksal varlığına son verebilir.
 - Yasama, güvensizlik oyu ile Bakanlar Kurulunu görevden alabilir.

Yasamada görev alanlar yürütmede görev alamazlar ifadesi yanlıştır. Yasama organının üyeleri olan milletvekilleri Bakanlar Kurulu üyesi de olabilmektedir.

CEVAP: C

53. 1961 Anayasası'nın kabul edilmesi ile
- Herkese önceden izin almadan dernek kurma hakkı, işçilere ve kamu çalışanlarına sendika kurma hakkı ile işçilere toplu iş sözleşmesi ve grev yapabileceği gibi çeşitli haklar verilmiştir.
 - İlk kez siyasi partilerle ilgili hükümler getirilmiştir.
 - Hâkimler Yüksek Kurulu kurulmuştur.
 - Cumhurbaşkanlığı süresi 7 yıl olarak belirlenmiştir.
 - Sosyal devlet, hukuk devleti, demokratik devlet, insan haklarına dayalı devlet ilkeleri de ilk kez bu anayasada yer almıştır.
 - TRT ve üniversitelere özerklik verilmiştir.
 - Diyanet İşleri Başkanlığı ve Millî Güvenlik Kurulu ilk kez anayasada yer almıştır.
 - **Anayasa Mahkemesi kurularak**
 - Anayasanın üstünlüğü ilkesi kabul edilmiştir.
 - Kanunların anayasaya uygunluğunun yargısal denetimi kabul edilmiştir.

CEVAP: D

54. **Kamu Görevlileri Hakem Kurulu;** 2010 değişikliği ile ilk kez anayasal sistem içerisinde yer almış, tarafların ancak toplu sözleşme yapılması sırasında uyuşmazlık çıkması hâlinde başvurabileceği kurul olarak düzenlenmiştir. Kamu Görevlileri Hakem Kurulunun kararları kesindir ve toplu sözleşme hükmündedir.

Yüksek Denetleme Kurulu; kamu iktisadi teşebbüslerinin iktisadi, idari, mali, hukuki ve teknik yönlerden performans denetimlerinin yapılabilmesi amacıyla bir uzmanlık birimi olarak 1938'de kurulmuş ancak Sayıştay Kanunu'nda yapılan değişiklik sonucu 19 Aralık 2010 itibarıyla kurumun tüzel kişiliği sona ermiştir. Kurumda çalışmakta olan görevliler Sayıştay bünyesinde denetim görevlerine devam etmektedir.

Ekonomik ve Sosyal Konsey, ekonomik ve sosyal politikaların oluşturulmasında hükümete istişari nitelikte görüş bildirmek amacıyla 2010 anayasa değişikliği ile ilk kez düzenlenmiştir.

Millî Prodüktivite Merkezi, 1965'te kurulmuştur. Verimlilik sorunlarının belirlenmesine ve çözümlenmesine yönelik teknikleri geliştirerek verimlilikle ilgili alanlarda doğrudan veya dolaylı faaliyet içindeki kurul, kurum ve kuruluşlara teknik bilgi desteği sağlayan, oluşturduğu göstergeleri kamuoyuna sunan ve verimlilik alanındaki gelişmeleri değerlendirerek politika oluşturma süreçlerinde yönlendirici rol üstlenen çok taraflı, özerk bir kamu kuruluşudur.

Kamu Denetçiliği Kurumu, ilk kez 2010 anayasa değişikliği ile Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanlığına bağlı olarak kurulmuştur. Kamu Denetçiliği Kurumu, idarenin işleyişiyle ilgili şikâyetleri inceler. Kamu Başdenetçisi, Türkiye Büyük Millet Meclisi tarafından gizli oyla dört yıl için seçilir. İlk iki oylamada üye tam sayısının üçte iki ve üçüncü oylamada üye tam sayısının salt çoğunluğu aranır. Üçüncü oylamada salt çoğunluk sağlanamazsa bu oylamada en çok oy alan iki aday için dördüncü oylama yapılır; dördüncü oylamada en fazla oy alan aday seçilmiş olur.

CEVAP: D

55. Türkiye Büyük Millet Meclisi üyeleri, meclis çalışmalarındaki oy ve sözlerinden, mecliste ileri sürdükleri düşüncelerden, o oturumdaki TBMM Başkanlık Divanının teklifi üzerine meclisçe başka bir karar alınmadıkça bunları meclis dışında tekarlamak ve açığa vurmaktan sorumlu tutulamazlar.

Türkiye Büyük Millet Meclisi üyeleri hakkında, seçiminden önce veya sonra verilmiş bir ceza hükmünün yerine getirilmesi, üyelik sıfatının sona ermesine bırakılır, üyelik süresince zamanaşımı işlemez.

Türkiye Büyük Millet Meclisi üyelerinin seçim tutanaklarını kabul etme görevi Yüksek Seçim Kurulundadır.

Türkiye Büyük Millet Meclisi üyelerinin belli konuda ve altı ayı aşmamak üzere Bakanlar Kurulunca verilecek geçici bir görevi kabul etmesi, meclisin kararına bağlıdır.

Ancak "Türkiye Büyük Millet Meclisi üyeleri, seçtikleri bölgeyi ve kendilerini seçenleri temsil ederler." ifadesi yanlıştır. **Türkiye Büyük Millet Meclisi üyeleri, seçtikleri bölgeyi veya kendilerini seçenleri değil, bütün milleti temsil ederler.**

CEVAP: B

56. – Bakanlıkların kurulması, kaldırılması, görevleri, yetkileri ve teşkilatı kanunla düzenlenir.
- Açık olan bakanlıklarla izinli veya özürü olan bir bakana, diğer bir bakan geçici olarak vekillik eder. Ancak, bir bakan birden fazla bakana vekillik edemez.
- Türkiye Büyük Millet Meclisi kararı ile Yüce Divana verilen bir bakan bakanlıktan düşer. Başbakanın Yüce Divana sevkî hâlinde hükümet istifa etmiş sayılır.
- **Herhangi bir sebeple boşalan bakanlığa en geç on beş gün içinde atama yapılır.**

CEVAP: C

57. 2010'da yapılan anayasa değişiklikleri ile ilgili olarak

- Anayasa Mahkemesi on yedi üyeden kurulur.
- Anayasa Mahkemesi üyeleri on iki yıl için seçilirler.
- Yüce Divan kararlarına karşı yeniden inceleme başvurusu yapılabilir.
- Anayasa Mahkemesi, iki bölüm ve Genel Kurul hâlinde çalışır.
- Yukarıdaki hükümler 2010 değişiklikleri ile düzenlenen hükümlerdir.

Ancak "Şekil bozukluğuna dayalı iptal davaları Anayasa Mahkemesince öncelikle incelenip karara bağlanır." hükmü 2010 değişiklikleri öncesinde de anayasada yer alan bir hükümdür.

CEVAP: E

58. Yönetmeliklerle ilgili olarak

- Yönetmelikler; başbakanlık, bakanlıklar ve kamu tüzel kişileri tarafından çıkarılırlar.
- Anayasada belirtilmese de Bakanlar Kurulu da yönetmelik çıkarabilir.
- Hangi yönetmeliklerin Resmî Gazete'de yayımlanacağı kanunlarla belirlenir.
- Yönetmelikler, aksine bir hüküm yoksa yayımlandıkları gün yürürlüğe girerler.
- Kanun ve tüzüklerin uygulanmasını sağlamak için çıkarılırlar.
- Kanun olmazsa tüzük ve yönetmelik çıkartılamaz. Ancak tüzük olmasa da yönetmelik çıkartılabilir.
- **Yönetmelik ülke çapında uygulanacaksa yargısal denetimi Danıştay tarafından yapılır, diğer yönetmeliklerin yargısal denetimi ise idare mahkemelerine aittir.** (Başbakanlık ve bakanlıkların çıkardığı yönetmelikler ülke çapında uygulanacak olmasa da Danıştay tarafından denetlenir.)

Görülebileceği üzere tüm yönetmelikler Danıştay tarafından denetlenmemektedir.

CEVAP: D

59. Merkez Bankasının işlev ve görevleri şunlardır:

- Para politikasına yön vermek
- Hazine adına bankacılık işlemlerini yapmak
- Döviz kuru rejimini belirlemek
- Finansal sistemin istikrarını sağlamak
- Faiz oranlarını belirlemek
- Para arzının kontrolünü sağlamak
- Reeskont politikası
- Zorunlu karşılık oranı politikası
- Açık piyasa işlemleri
- Banknot basmak

Ancak para basılmasına karar vermek Merkez Bankasının değil TBMM'nin görev ve yetkileri arasında yer alır.

CEVAP: C

60. Dünya üzerinde en çok petrol rezervine sahip ilk on ülke sırasıyla şunlardır:

1. Suudi Arabistan

Resmî petrol rezervi: 259.9 milyar varil
Toplam rezerv içindeki payı: Yüzde 19.20

2. Kanada

Resmî petrol rezervi: 175.2 milyar varil
Toplam rezerv içindeki payı: Yüzde 12.94

3. İran

Resmî petrol rezervi: 137.6 milyar varil
Toplam rezerv içindeki payı: Yüzde 10.16

4. Irak

Resmî petrol rezervi: 115 milyar varil
Toplam rezerv içindeki payı: Yüzde 8.5

5. Kuveyt

Resmî petrol rezervi: 101.5 milyar varil
Toplam rezerv içindeki payı: Yüzde 7.5

6. Venezuela

Resmî petrol rezervi: 99.4 milyar varil
Toplam rezerv içindeki payı: Yüzde 7.34

7. Birleşik Arap Emirlikleri

Resmî petrol rezervi: 97.8 milyar varil
Toplam rezerv içindeki payı: Yüzde 7.22

8. Rusya

Resmî petrol rezervi: 60 milyar varil
Toplam rezerv içindeki payı: Yüzde 4.43

9. Libya

Resmî petrol rezervi: 44.3 milyar varil
Toplam rezerv içindeki payı: Yüzde 3.27

10. Nijerya

Resmî petrol rezervi: 37.2 milyar varil
Toplam rezerv içindeki payı: Yüzde 2.75

CEVAP: C

EĞİTİM BİLİMLERİ ÇÖZÜMLERİ

2011 – KPSS / EB ÇÖZÜMLERİ

TG – 8

1. Öncüde verilen ifadelerden hangisinin doğru olduğu sorulmaktadır. I. öncüde verilen "Bir zaman dilimi içerisinde gerçekleştirilen eğitim bireylerin bilgi ve davranışlarında değişiklik meydana getirme sürecidir." ifadesi doğrudur. II. öncüde verilen "Bireyde kalıcı iz bırakan ve bireyin davranışlarında değişim oluşturan deneyimler yaşanmış yaşantıdır." ifadesi yanlıştır. Çünkü bu açıklama kazanılmış yaşantı tanımıdır. III. öncüde verilen "Bireyin doğumundan ölümüne kadar kültürel değerlerin aktarılması sürecine kültürelleme denir." ifadesi doğrudur. Toplumların kendisini oluşturan bireylere, belli bir kültürü aktarması olan kültürelleme hayat boyu devam eder. IV. öncüde verilen "Bireyin çevresiyle girdiği tüm etkileşimler sonucu elde ettiği öğrenmeler formal eğitim kapsamındadır." ifadesi yanlıştır. Bireyin belirli bir plan dâhilinde profesyonel öğreticiler eşliğinde ve belirli hedefler doğrultusunda edindikleri etkileşimler formal eğitim kapsamındadır. V. öncüde verilen "Bireylerin yaşamlarının herhangi bir aşamasında öğrenme gereksinimleri ve ilgileri doğrultusunda düzenlenen etkinlikler halk eğitimi kapsamındadır." ifadesi doğrudur. Bu durumda doğru ifadeler I, III ve V'tir.

CEVAP: C

2. Öğretim sürecini yazılı çizili programlar dışında etkileyen tüm değişkenler örtük program kapsamında değerlendirilir. Bu değişkenler arasında okulun fiziki koşulları, sosyal çevresi, psikolojik olanakları, okulun faaliyetleri sayılabilir. Soru öncülünde görüşü verilen millî eğitim müdürü, öğrencilerin öğrenme güdüsünün artırılmasında mimari özelliklerin ve öğrenme ikliminin olumlu ya da olumsuz etkisi üzerinde durmuştur. Bu özellikler örtük program kapsamında yer alan yazılı çizili olmayan program özelliklerini içerir.

CEVAP: B

3. Soru kökünde hangi seçeneğin yeni eğitim programlarımızın özelliklerinden biri olmadığı sorulmuştur. Yeni eğitim programlarımız, öğrenmeyi öğrenmeye önem vermekte ve öğrenciyi merkeze almaktadır. İlerlemecilik eğitim felsefesine dayanmakta ve öğrencilerin sürece etkin katılımını önemsemektedir. Öğretim sürecinde öğrencilerde problem çözme, eleştirel düşünme ve girişimcilik gibi becerilerin gelişimini sağlamayı amaçlamaktadır. Yapılandırmacılık öğrenme anlayışını temel almakta ve öğrencilerin üst düzey düşünme becerisinin gelişimini sağlamaya çalışmaktadır. Ancak "Öğretilecek konuların ve derslerin birbirinden bağımsız öğretilmesine önem verilmiştir." açıklaması doğru değildir. Bunun aksine ara disiplinler oluşturularak dersler arasında ilişki kurulmaya ve tüm dersler bir bütünlük içinde öğrencilere öğretilmeye çalışılmıştır.

CEVAP: E

4. "Değişim gerçeğin esasıdır. Bu nedenle aynı nehirde iki kere yıkanılmaz." görüşünü savunan bir eğitimcinin pragmatizm felsefi akımını ve buna bağlı olarak ilerlemecilik eğitim felsefesini benimsediği düşünülebilir. Seçeneklerde verilen "Bir düşünce için geçerliliği için kullanışlılığı ve yararı en önemli ölçütür.", "Eğitim sürecinde esnek program anlayışı benimsenmelidir.", "Öğrencilerin bireysel özellikleri ve sürece etkin katılımı önemlidir.", "Eğitim, bireyde yaşantılar yoluyla istendik davranış değiştirme ve bireyin gelişimini sağlama sürecidir." görüşleri pragmatizm ve ilerlemecilik ile ilişkilendirilebilir. Ancak "Önceki nesillerden aktarılan bilgiler kişinin kendi deneyimleri ile elde ettiği bilgilerden daha değerlidir." görüşü esasiciliğin temel özelliklerinden biridir. Bu bilim adamının bu görüşü benimsediği söylenemez.

CEVAP: D

5. Soru kökünde öncüde verilen bilgilerden hangilerinin çekirdek tasarım için doğru olduğu sorulmaktadır. Çekirdek tasarımda, iş birliğine dayalı öğrenmeler temele alınır ve öğrencilerin toplumu bir laboratuvar olarak görmesi sağlanır. Ancak diğer seçenekler yanlıştır. Çünkü bu tasarım öğrenci merkezli değil, sorun merkezlidir. Program evrensel doğruları içeren konulara göre düzenlenmez. Bu özellik konu tasarımları için söylenebilir. Tüm konular için ortak öğrenme yolu düzenlenmeyebilir. Bu özellik ise süreç tasarımına aittir.

CEVAP: B

6. Soru kökünde öncüde verilen ifadelerden yararlanılarak yeni programlarımızda hangi içerik düzenleme yaklaşımlarının kullanıldığı bulunması istenmektedir. Öncül incelendiğinde öğrenme alanlarından yararlanılarak; ön koşul öğrenmelerin önemsendiği konunun ardışık eğitim düzenlemelerinde derinleştirilerek, genişletilerek ve tekrarlanarak verilmesini hedefleyen sınıf seviyesine göre değişiklik ve aşamalık gösteren ve ilgili konuların bir arada verilmesi sarmal ve doğrusal programlamanın, sekiz ara disiplinin on iki disiplin arasına serpiştirilmesi disiplinlerarası programlamanın; programda öğrencilerin sorunlarına yer verilmeye çalışılması ise sorgulama merkezli programlamanın kullanıldığının kanıtı olabilir. Soru öncülünde piramitsel yaklaşımın kullanıldığına dair bir ipucu yoktur. Piramitsel yaklaşım ilk yıllarda geniş tabanlı konuların yer aldığı, ileriki yıllarda ise küçük birimlerde uzmanlaşmanın olduğu ve alanın gittikçe daraldığı bir süreç içerir.

CEVAP: B

7. Soru öncülünde verilen kazanımlardan "Güncel çevre sorunlarının sebeplerini ve olası sonuçlarını örneklerle açıklar." kazanımı bilişsel alanın kavrama düzeyindedir. Bilgilerin yorumlanarak farklı şekilde ifade edilmesini içeren kavrama düzeyinde, dönüştürme açıklama, özetleme, tablolama vb. davranışlar gerçekleştirilir. "Çevre sorunlarının çözümüne yönelik çalışmalara her zaman aktif olarak katılır." kazanımı duyuşsal alanın örgütleme düzeyindedir. Örgütleme basamağı bilgi, konu, olay ve olgulara ilişkin görüşleri organize etmeyi gerektirir. Alışkanlık kazanma, düzenli bir şekilde yerine getirme bu düzeyde gerçekleştirilir. "Güncel çevre sorunlarına ilişkin özgün öneriler sunar." kazanımı ise bilişsel alanın sentez düzeyinde bir davranıştır. Sentez basamağı bilgilerin kullanımıyla özgün, yeni, sıra dışı ürünler oluşturmayı gerektirir.

CEVAP: E

8. Hedefler öğrenme ürününe yönelik olmalı, öğrenme sürecine yönelik ifadeler barındırmamalı ve öğrenci özelliği olarak ifade edilmelidir. "Oyun ve drama tekniklerinden yararlanarak öğrencilerin kendini ifade etmelerini sağlar." kazanımında kullanılacak yöntem teknikler belirtilerek öğrenme sürecine yönelik ifadeler yer verilmiştir. Ayrıca öğrenci özelliği değil öğretmen özelliği olarak ifade edilmiştir. Bu nedenle bu kazanımın ürüne dönüklük ve öğrenci özelliği olma ilkelerine uygun hâle getirilerek yeniden düzenlenmesi gerekmektedir.

CEVAP: C

9. Soru kökünde öğretmenlerin sosyal bilgiler dersi ile ilgili görüşleri dikkate alındığında hangi ilke ile ilgili bir eleştirinin olmadığı sorulmuştur. "Konularla ilgili son araştırmaların bulgularına yer verilmemiştir." eleştirisi bilimsellik ilkesine, "Önceki konularla yeterince ilişki kurulmamıştır." eleştirisi kaynaşıklık ilkesine, "Kullanılabilir bilgilere yeterince yer verilmemiştir." eleştirisi yaşama yakınlık ilkesine, "Öğrencilerin hazırlanmış oldukları dikkate alınmamıştır." eleştirisi düzeye uygunluk ilkesine uyulmadığını gösterir. Ancak güncellik ilkesine uyulmadığına dair bir eleştiri yoktur.

CEVAP: E

10. Soruda, öncülde verilen boşlukların uygun ifadelerle doldurulması istenmektedir. Öğretmenler öğretim sürecinde araç gereçler, etkinlikler ile öğrencileri hedeflere yönlendirmek amacıyla onlara ipucu verirler. Çünkü ipuçları öğrenciyi istenilen davranışa yönlendiren uyarıcılardır. Öğretmenin öğretim sürecinde öğrencinin istenilen davranışa ulaşması için vermiş olduğu tüm uyarıcılar ipucu olarak değerlendirilebilir. Öğrenciler ise programın hedeflerine ulaştıklarını göstererek öğretmenlere programları hakkında dönüt verirler. Çünkü öğretmen bu verilerden yararlanarak programının etkililiği hakkında bilgi sahibi olur. Dönütler ışığında, yapmış olduğu faaliyetlerin etkililiğine karar verir.

CEVAP: A

11. Öğretmenin, öğretim sürecinde uyguladığı programın etkililiği hakkında karar vermek amacıyla öğretim sürecinin sonunda öğrencilerin hedeflere ulaşma düzeylerini belirlemesi ve bu sonuçları değerlendirerek programının etkililiği hakkında karar vermesi onun ürüne dayalı değerlendirmeye yaptığını gösterir.

CEVAP: B

12. Bu süreçte Cem Öğretmen'in derse deprem felaketi ile ilgili resimleri öğrencilere göstererek başlaması dikkat çekmeye, "Çocuklar ülkemiz aktif deprem kuşakları içerisinde yer almaktadır. Her an deprem ile karşılaşmamız mümkündür. Bu nedenle hepimizin deprem sırasında nasıl davranılması gerektiğini bilmesi gerekir." demesi güdülemeye, öğrencilere konuyla ilgili sorular sorarak yanlış cevap verenlerin bazılarını kitapta bu konuya ilişkin yeri okuması gerektiğini söylemesi, bazılarını ise kavram yanılgılarını giderecek açıklamalar yapması dönüt - düzeltmeye, doğru cevap verenleri ödüllendirmesi pekiştirece örnek gösterilebilir. Bu süreçte gözden geçirmeye yer verilmemiştir.

CEVAP: D

13. Bu süreçte Cem Öğretmen'in "Çocuklar ülkemiz aktif deprem kuşakları içerisinde yer almaktadır. Her an deprem ile karşılaşmamız mümkündür. Bu nedenle hepimizin deprem sırasında nasıl davranılması gerektiğini bilmesi gerekir." demesi öğrencilerin bu bilgileri hayatın neresinde kullanacaklarını gösterdiği için yaşama yakınlık ilkesine hizmet eder. Yaşama yakınlık ilkesi içerikte ve öğrenme - öğretme sürecinde öğrenciyeye verilen bilgilerin öğrencinin günlük yaşamda kullanıp hayatını kolaylaştıracak türden olması gerektiğini vurgular.

CEVAP: C

14. Sunuş yoluyla öğretimde öğretmen, temel kavram, ilke, sonuç ve genellemeleri önce aktarır ve açıklar; daha sonra konunun daha iyi anlaşılmasını sağlayacak etkinlikler ya da örneklerden yararlanır. Soru öncülünde de öğretmenin bu işlemleri gerçekleştirdiği dile getirilmiştir. Kazanım doğrultusunda öğrencilerin öğrendikleri bilgileri farklı yolla açıklamaları sağlanmıştır.

CEVAP: D

15. Öğretmenin ilk yerleşim alanlarını harita üzerinde göstererek dünyanın ilk yerleşim alanlarının özelliklerini ve insanların buraları tercih etme nedenlerini açıklaması gösterim tekniği, sınıfı ikiye ayırarak bu yerleşim alanlarının özellikleri ile ilgili grupların kendi aralarında konuyu soru ve cevaplarla değerlendirmelerini sağlaması kollegyum tekniğini, küçük gruplar oluşturarak öğrencilerin insanların bu alanları seçme nedenleri ile ilgili senaryo hazırlamalarını ve bunu canlandırmalarını sağlaması rol yapma yöntemini kullandığını gösterir.

CEVAP: B

16. Soru kökünde sınıf dışı öğretim teknikleri ile ilgili soru öncülünde verilen yargılardan hangilerinin doğru olduğu sorulmaktadır. I. öncülde verilen "Geziden sonra, yapılan etkinlikler ve sonuçlar gezinin amaçları doğrultusunda sınıfta tartışılmaktadır." yargısı doğrudur. Bu süreç sonunda öğrencilerin edindikleri bilgileri tartışarak pekiştirmeleri gerekmektedir. II. öncülde verilen "Gözlemci, gözlemi yaparken doğal ortamı bozmamalı, böyle bir durum söz konusu olursa gözlemi gizli gerçekleştirmelidir." yargısı doğrudur. Gözlem yapılacak ortamın doğal hâlinin bozulması, doğru bilgi elde edilmesi olancağını ortadan kaldırmaz. III. öncülde verilen "Görüşme tekniğinde uzmanın sınıfa getirilmesi, öğrencilerin uzmana gitmesinden daha etkili öğrenmeler sağlar." yargısı yanlıştır. Öğrencilerin uzmana gitmesinin öğrencinin daha çok ilgisini çekebileceği için daha etkili öğrenmelerin gerçekleşmesi beklenir. IV. öncülde verilen "Ödevin en önemli kullanım amacı öğrencilerin boş zamanlarını değerlendirmesini sağlamaktır." yargısı yanlıştır. Çünkü ödevlerin en önemli kullanım amacı derste öğrenilenleri tekrar etmek ve pekiştirmektir. V. öncülde verilen "Sergi, öğrencilerin yaratıcılık, sorumluluk duygusu, estetik anlayış, birlikte çalışma ve değerlendirme becerilerinin gelişimini sağlar." yargısı doğrudur.

CEVAP: C

17. Yenilenen eğitim programlarımızda ilerlemecilik eğitim felsefesi ve yapılandırmacı öğrenme yaklaşımı benimsenmiş böylece öğrenci merkezli eğitim anlayışına geçilmiştir. Buna bağlı olarak öğrenmenin kalıcılığını sağlamada farklı uygulamalardan yararlanılmıştır. Bu uygulamalar arasında konuları günlük yaşamla ilişkilendirme, olabildiğince çok duyu organını işe koşma, ilgi ve merak uyandırıcı etkinliklerle öğrencileri güdüleme, önceki öğrenilenlerle yeni bilgiler arasında bağ kurma gösterilebilir. Ancak öğrencinin doğuştan getirdiği bilgileri açığa çıkarmaya çalışma yeni programlarımızda benimsenen bir anlayış değildir. Yeni programlarımızda bilgi öğrencilerin deneyimleri üzerine inşa edilir. Yapılandırılan bilgiler öğrencilerin kendi yaşantısı ile gözlediği deneyimler yaşadığı süreçlere dayanır.

CEVAP: D

18. Soru öncülünde kavram haritalarının öğrencinin sahip olduğu bilgiler arasında bağlantı kurmalarının yanı sıra, bu kavramlar arasında fark edemediği ilişkileri de keşfetmesini, kendine özgü tasarımlar oluşturmasını sağladığı; öğretmen ve öğrencilerin önceden fark etmedikleri bağlantıları bu yolla kurduklarını ifade ettiklerini belirtmiştir. Öğrencilerin daha önce ilişki kuramadığı fikir ve nesnelere arasında ilişki kurmaya başlaması ve kavramlar arasındaki ilişkiyi keşfetmelerinden onların, yaratıcı düşünme becerilerinin gelişimine katkı sağladığı çıkarımı yapılabilir. Yaratıcı düşünme alışılmadık, özgün tasarımlar yapmayı sağlayan bir beceridir.

CEVAP: B

19. Kavram kazanma, oluşturulan bir kavramı uygun kural ve ölçütlerle sınıflara ayırma işlemine işaret eder. Kavram oluşturma kavram öğrenme anlamına gelmez. Kavram oluşturma kavramları kazanmanın ön koşuludur ve farklılıkları benzerlerden ayırarak benzerlerden genelleme yapma işlemine dayanır. Kavram kazanma ise bu genellemeler ışığında yapılan ayırıştırma işlemine dayanır. Seçenekler incelendiğinde ve öncüldeki bilgi, dikkate alındığında kavram oluşturma genellemelerin yapıldığı tanımsal bilgi, kavram kazanmanın ise bu genellemelerin analiz edildiği işlemsel bilgi olduğu açıklamasına ulaşılabilir. Örneklerden benzer özellikleri bütünlendirmeyi gerektiren kavram oluşturmada tümevarımsal, kurallara göre gruplandırmayı gerektiren kavram kazanmada işe koşulur. Ayrıca bu süreç belirli bir zaman kesiti içerisinde tamamlanmaz, hayat boyu devam eder.

CEVAP: B

20. Neşet Bey'in öğrencilerin ön bilgi eksikliklerinin giderilmesi ve dersi sevmeleri durumunda tüm öğrencilerin öğrenebileceklerini söylemesi, onun tam öğrenme yaklaşımını benimsediğini göstermektedir. Tam öğrenme yaklaşımını benimseyen bir öğretmenin öğrencilerin hazır bulunuşluk düzeyine uygun öğretim sunması, öğrencilerin okulu sevmeleri için etkinlikler planlanması, öğretim hizmetinin niteliğini arttıran değişkenlerden yararlanması, öğrenemeyen öğrencilere ek öğretim hizmeti sunması beklenir. Ancak bu yaklaşımı temele alan öğretmenler öğrenme zamanını her bir öğrencinin hızına göre düzenleyemez. Çünkü tam öğrenmede grup hızı önemlidir. Hızlı öğrenen öğrenciler diğer öğrencileri beklemelidir.

CEVAP: A

21. Gagne'nin öğretim durumları modeline göre öğrenme kategorileri sözel bilgiler, bilişsel stratejiler, zihinsel beceriler, tutumlar ve psikomotor beceriler olmak üzere beş aşamaya ayrılır. Seçeneklerden hangisinin bilişsel stratejiye örnek gösterilebileceği sorulmuştur. "Türkiye'nin fiziki haritasını çizebilme" psikomotor becerilere, "Cumhuriyet dönemi şiirlerini divan edebiyatı şiirlerinden ayırt etme" zihinsel becerilere, "Tarih yerleri gezmeyi tercih etme" duyuşsal becerilere, "Dünyanın kendi etrafındaki hareketlerinin sonuçlarını söyleme" sözel bilgilere "Sorumluluk olarak ülkenin sorunlarına kendince çözümler üretme" bilişsel stratejiye örnek gösterilebilir. Bilişsel stratejilerin bireyin metabilisşel bilgisi ile ilişkili olarak kendini gözleme, kendine rehberlik etme süreçleri ile bir işlemi kendince yapması, o işlemi yaparken yeni bir yol bulması olarak açıklanabilir.

CEVAP: E

22. Analiz basamağı ve üzerindeki kazanımların gerçekleştirilmesinde kullanılan proje yöntemi, öğrencilerin öğrenme sürecine aktif olarak katıldıkları bir öğretim yoludur. Öğrencilerin bir konu hakkında araştırma yapmak için planlama, inceleme, değerlendirme yaptığı yöntemdir. Ürün oluşturmada, disiplinlerarası çalışmalarda yararlanılan bu yöntem öğrencileri bireysel ve grupla öğrenmeye okul ile gerçek hayat arasında bağ kurmaya teşvik eder. Soru öncülü analiz edildiğinde öğretmenin öğrencilerinden araştırma becerilerini işe koşarak farklı bilgi kaynaklarından elde ettiklerini raporlaştırmaları ve bu raporu sunmalarını istemiştir. Bu nedenle bu süreçte öğrencilerin araştırma becerilerinin geliştirildiği ve proje yönteminin kullanıldığı söylenebilir.

CEVAP: E

23. Bilginin öğrenci tarafından öğrenme süreci içerisinde oluşturulması gerektiğini savunan öğrenme yaklaşımı yapılandırmacıdır. Yapılandırmacı öğrenme yaklaşımına göre birey, bilgiyi zihinsel deneyimlerine dayanarak oluşturur. Her bireyin zihinsel deneyimleri farklı olacağı için oluşturulan bilgiler de farklılık gösterebilir. Öğrenme sürecinde öğrencilerin bu deneyimleri elde etmeleri için onlara otantik görevler verilmesi önemlidir. Bu görevler öğrencilerin doğrudan yaşam problemleri ile yüz yüze geldiği süreçlerdir. Öğretmenin görevi ise öğrenciye zihinsel gelişimine hizmet edecek çevresel uyarıcılar sunmak ve rehberlik etmektir.

CEVAP: B

24. Oluşturulan heterojen gruplarda aynı ünitenin 4-5 kişilik gruplara verildiği, her gruptan aynı konuyu alan bir öğrencinin aynı grupta toplandığı böylece uzmanlaşma gruplarının oluşturulduğu teknik ayrılıp birleşmez. Jigsaw olarak da ifade edilen bu teknikle aldıkları konuyu tam anlamıyla öğrenen öğrenciler ilk durumda buldukları gruplara dönerek diğer grup üyelerine uzmanlaştıkları bu konuyu öğretirler. Tüm grup üyeleri etkileşim ve olumlu bağımlılık süreci içerisinde, aynı ünitenin alt konularını birbirlerine öğrettikten sonra tüm üniteyi kapsayan izleme testine tabi tutulurlar. Söz konusu süreçte öğretmenin kullanmış olduğu iş birliği öğretim tekniği ayrılıp birleşmez.

CEVAP: B

25. Soru öncülünde "öğrenmeyi öğreten" öğretmenin açıklaması yapılmış ve hangi seçenekteki açıklamanın "öğrenmeyi öğreten öğretmen" davranışı olmadığı sorulmuştur. "Öğrenmeyi öğreten öğretmen" günümüz eğitim anlayışı çerçevesinde bireysel farklılıkların önemine inanan, ham veriler ve temel kaynakların yanı sıra öğrencilerin etkileşimini sağlayan, öğrencilerine verdiği proje görevlerinde onların sınıflandırma, yordama ve yaratıcılık becerilerini geliştiren, öğrencilerin metabilşsel becerilerini geliştirerek kendi zekâ profillerinin farkında olmalarına olanak sağlayan, onların muhakeme becerilerini geliştiren, onları karmaşık problem durumlarını çözme becerileri kazanmaya özendirir. Ancak D seçeneğinde yer alan "Öğretim hizmetini tekrar öğretim aktiviteleri gerektirecek şekilde tasarlayan" ifadesi doğru değildir. Çünkü "öğrenmeyi öğreten öğretmenler" kaliteli öğretim hizmeti sunarak öğretimi ek yönetim hizmeti gerektirmeyecek biçimde tasarlarlar.

CEVAP: D

26. Öğrencilerin sorun çözme, neden sonuç ilişkileri kurma becerilerini geliştirmek amacıyla kullanılacak uygun öğretim yaklaşımı probleme dayalı öğrenmedir. Bu süreçte Mesut Öğretmen öncelikle öğrencilerinde ilgi ve merak uyandırmak için çeşitli sorular sormuş, daha sonra öğrenciler bilimsel süreci kullanarak bu soruları çözmüşlerdir. Bu uygulamalar, öğretmenin probleme dayalı öğrenme yaklaşımını kullandığının göstergesidir.

CEVAP: E

27. Soru öncülündeki bilgi analiz edildiğinde üst bilişin (metabilş) bireyin kendi öğrenme yollarını bilmesi veya en iyi nasıl öğrendiğini bilmesi olduğu çıkarımı yapılacaktır. Bu açıdan bakıldığında D seçeneğindeki öğrencinin sözel bilgileri yapılandırmada etkili yolu belirlemesi üst biliş bilgisini gerektirir. Kişinin kendi öğrenmelerinin etkili olanını belirleyerek konuya ilişkin yöntem belirlemesi, metabilşsel düşünme becerisi ile gerçekleşir. Bu düşünme becerisinin kullanıldığı öğrenme stratejisi üst biliştir.

CEVAP: D

28. Uğur Öğretmen'in derse girmeden önce öğrencilerin öğretim süreci sonunda kazanmaları gereken davranışları belirlemesi hedefleri belirlediğine, bu davranışları öğretmek için kullanabileceği konuları seçmesi içeriği belirlediğine, öğrencilere bu konuyu nasıl öğretebileceğine ve hangi materyallerin bu konunun öğretimi için uygun olacağına karar vermesi öğrenme yaşantılarının düzenlendiğine, öğrencilerin bu davranışları kazanıp kazanmadığını nasıl belirleyeceğine karar vermesi ise değerlendirme yöntemini belirlediğine kanıt gösterilebilir. Ancak bu süreçte Uğur Öğretmen öğrencilerin hazırbulunmuşluk düzeyini belirlemeye yönelik bir etkinliğe yer vermemiştir.

CEVAP: A

29. Edgar Dale'in yapmış olduğu araştırmalara göre öğretmenin, mümkün olduğu kadar öğrencinin çok duyu organına hitap etmesi öğrenmeyi kolaylaştırır. Bu araştırmaya göre en etkili öğrenmeler doğrudan edinilen maksatlı yaşantılarla gerçekleştirilir. Daha sonra sırasıyla model ve numunelerle elde edilen, dramatizasyonla elde edilen, gösterilerle (rontlarla) elde edilen, gezilerle elde edilen, sergilerle elde edilen, televizyonla elde edilen, hareketli resimlerle elde edilen, radyo ve plaklarla elde edilen, görsel sembollerle elde edilen, sözel sembollerle elde edilen yaşantılar gelmektedir. Bu hiyerarşi dikkate alındığında seçeneklerde verilenlerden gösterilerin (rontların) daha etkili öğrenmeler sağladığı söylenebilir.

CEVAP: A

30. Öğretmen'in öğretim sürecinde öğrencilerine günlük yaşamda karşılaşılabilecek bir olay sunarak bu olay içerisindeki problemlerin öğrenciler tarafından çözülmesini sağlamaya çalıştığı görülmektedir. Örnek olay yöntemi, gerçek hayatta karşılaşılan bir olay ya da konunun içerisindeki problemlerin sınıf ortamında tartışılarak çözülmesi yoluyla gerçekleştirilir. Bu yöntem öğrencilere bir problemi çözme, analiz edip sonuca ulaşmayı öğretir. Öğretmenin daha sonra "Bu durumda siz olsaydınız ne yapardınız?" sorusunu sor-

ması ise empatik düşünme becerisini geliştirmeye yönelik bir etkinliktir. Empatik düşünme bireylerin kendilerini başkalarının yerine koyarak o kişinin hissettiklerini anlamayı gerektirir.

CEVAP: D

31. Cemali Öğretmen'in uyguladığı bu etkinlik, öğrencilerin öğrendiği bilgileri günlük yaşamda kullanmasını sağlar. Problem çözme ve karar verme becerilerini geliştirir. Öğrencilerin olayların farklı yönlerini görebilmelerine ve olaylara objektif bakabilmelerine katkıda bulunur. Ancak öğrencilerin bu süreçte ilk elden bilgiler edindikleri ve bu bilgileri yapılan dirdıklarına dair bir bilgi yoktur. Örnek olay yönteminde öğrencilerden birincil kaynaklardan bilgi edinmeleri istenebilir ancak soru öncülünde bu bağlamda bir bilgi yoktur. Öğrenciler mevcut bilgi birikimleri doğrultusunda sürece katılmışlardır.

CEVAP: D

32. Özellikle psikomotor alana ilişkin karmaşık ve zor becerilerin öğretiminde kullanılan gösterip yaptırma tekniği yaparak yaşayarak öğrenme temellidir. Yani bu gibi becerilerin öğretiminde etkilidir. Gösterip yaptırma yöntemi ile öğretilecek karmaşık becerilerin geliştirilmesinde drama yönteminin kullanılması uygundur. Öğrenilen becerilerin sanki maç ortamındaymiş gibi canlandırılmaları ile pekiştirilmesi beceriyi geliştirecektir. Bu nedenle becerinin öğretiminde gösterip yaptırma, geliştirilmesinde ise dramadan yararlanılması daha uygundur.

CEVAP: A

33. Münazarada sınıftan seçilen iki grup, zıt kutuplu ve çelişkili bir konunun iki ucunu sınıf karşısında tartışır. Her iki grup da kendi tezini delillerle destekleyerek karşı tarafa kabul ettirmeye çalışır. Bu süreçte argümantasyondan öğrencilerin savdukları görüşe ilişkin veriler elde ederek bu veriler ışığında karşıdakini ikna etmeye yoğun bir şekilde yararlanır.

CEVAP: B

34. Öğretmen bu süreçte istasyon tekniğinden yararlanmıştır. İstasyon tekniğinde öğrenciler farklı ürünlere katkı getirdiklerinden farklı beceriler kazanırlar. Her grup her ürüne katkı getirdiğinden sınıfça ortak ürünler oluşturulur. Bu ürünlere katkı sağlayan öğrencilerin "Ben de bir ürün oluşturabilirim." düşüncesiyle öz güven duyguları gelişmiş olur. Ayrıca bu çalışmalar yaratıcı düşünme becerileri işe koşullar ve iş birliği gerektiren bir süreç içerisinde gerçekleştirilir. Ancak sistematik düşünerek karar verme becerisi özellikle altı şapkalı düşünme tekniğinde kazandırılan bir beceridir.

CEVAP: E

35. Bilgisayar destekli öğretim yaklaşımının birçok yararı vardır. Soru öncülünde bu yararardan öğrenme düzeyi farklı öğrencilerin bulunduğu sınıflarda kullanımının en uygun olması, öğrencilerin kendi öğrenme stiline uygun ortamlar oluşturabilmeleri ve hızlı öğrenen öğrencilerin diğer öğrencileri beklemediklerine vurgu yapılmıştır. Bu öncülden yola çıkarak bilgisayar destekli öğretimin en önemli yararının öğrencilerin kendi hızında ilerlemesine imkân tanınması olduğu söylenebilir.

CEVAP: B

36. Model alarak öğrenmede birey gözlem yaparak yeni bilişsel beceriler öğrenebilir, yeni değerler ve inançlar edinebilir, davranışlar ile ilgili deneyim kazanabilir, davranışlar ile ilgili deneyim elde ederek benzer durumlarda duygularını nasıl açıklayacağını öğrenebilir. Model alarak öğrenme süreci "dikkat, hatırdı tutma, davranışı sergileme ve güdülenme" ile gerçekleşir. Model alarak öğrenme davranışın gözlemlenmesi ile sergilenip iyi bir performansla devam etmesi arasındaki süreci içerir. Daha çok informal eğitim sürecinde işe koşulan bu yaklaşımda birey, usta çırak etkileşimi ile o işte en deneyimli kişiyi taklit ederek, onu model alarak öğrenir. Soru kökünde de bu yaklaşıma ilişkin özellikler verilmiştir.

CEVAP: C

37. Fatih'in problem çözme, karar verme, fikirleri pratikte uygulama yeteneklerinin gelişmiş olması aktif yaşantı öğrenme biçimine, fikirlerin mantıksal analizini yapma ve sistematik planlama yeteneklerinin gelişmiş olması ise soyut kavramsallaştırma öğrenme biçimine sahip olduğunun göstergesidir. Hem aktif yaşantı hem soyut kavramsallaştırma öğrenme biçimine sahip bireyler, ayrıştıran öğrenme stiline sahiptir.

CEVAP: A

38. Serkan Öğretmen'in, öğrencilerin hiçbir baskı ve denetime tabi tutulmadan bir nesne ile ilgili görüşlerini ifade etmelerini sağlama serbest çağrışım yöntemini kullandığını, daha sonra bu nesne ile ilgili kavramları ve bu kavramlar arasındaki ilişkileri gösteren iki boyutlu şemalara yer vermesi kavram haritalarını kullandığını gösterir. Beyin fırtınası bir problem çözme ve tartışma çeşididir. Katılımcılar hayal güçlerini ve yaratıcılıklarını kullanarak problemlere çözüm üretirler. Soru öncülünde öğretmen bir problem durumu sunmadığından beyin fırtınasının kullanıldığı söylenemez. Listeleme ise öğrencilerin görüşleri örgütleyip sunulmaları ve tartışma becerilerini geliştirmek amacıyla kullanılır.

CEVAP: C

39. Kıvanç Öğretmen'in öğrencilerin gözlemlerinden yararlanarak konuyu gerçek yaşamla ilişkilendirmesini sağlama bilgiyi işlevsel kıldığını, gruplar hâlinde metinler oluşturmalarını sağlama iş birliği çalışmayı, bu metinlerin gruplar tarafından canlandırılmalarını sağlama empati ve yaratıcılık yeteneklerini geliştirdiği, ülkemizdeki ekonomik faaliyetlerin oransal dağılımlarını gösteren grafikleri inceleyerek hangi ekonomik faaliyette bulunan ailelerin zengin ya da fakir olduğu sonuçlarına varmalarını sağlama sorunlara karşı ilgili ve duyarlı olma becerilerini geliştirebilir. Bu süreçte öğrencilerin bireysel ve bağımsız çalışma becerileri yeterince gelişmez.

CEVAP: D

40. Öğrencilerde demokratik tutum geliştirme, öğrencilerin görüşleri mantık süzgecinden geçirilerek değerlendirme yapmasını sağlama, ikna ve iletişim becerilerini geliştirme amacıyla kullanılabilir en uygun yöntem ya da teknik görüş geliştirmedir. Görüş geliştirme ayrıca, başarılarının görüşlerine saygıyı, eleştirel düşünmeyi öğretir. Toplumsal duyarlılık kazandırır. Yeni fikirlerle açık olmayı, kendi görüşlerini geliştirebilmeyi, değiştirebilmeyi öğretir. Ayrıca öğrencilerin kendi görüşlerini başka görüşlere göre test etmelerini ve fikirlerini kanıtlamalarını sağlar.

CEVAP: B

41. Öğretmenlerin etkili öğretim hizmeti gerçekleştirmelerinde en temel ve öncelikli koşul öğrencilerinin bilgi birikimlerini göz önünde bulundurarak süreci düzenlemesi ve uygulamasıdır. Öğrencilerini tanıyan onların hazırbulunmuşluk düzeyini göz önünde bulundurarak öğretim işlemlerini gerçekleştiren öğretmenler, ardından diğer seçeneklerdeki ölçütleri yerine getirerek öğretimde başarıyı sağlamalıdır. Ön koşul bilgilere sahip olmayan öğrencilerin başarılı olma ihtimali oldukça düşüktür. Bu nedenle öğretim sürecinin etkili olmasının öncelikli nedeninin öğrencilerin hazırbulunmuşluk seviyelerinin dikkate alınmaması olduğu söylenebilir.

CEVAP: E

42. Soru öncülünde verilen ifadelerden hangilerinin programlı öğretim için yanlış olduğu sorulmaktadır. I. öncülde verilen "Hızlı öğrenen öğrencilerin diğer öğrencileri beklemesi" ifadesi yanlıştır. Çünkü öğrencilerin bireysel farklılıklarına uygun etkinlikler ile sürece katılımı sağlanır. II. öncülde "Öğretimin etkililiğini artırmak amacıyla ipucu, pekiştirici, dönüt ve düzeltmelerden yararlanılması" ifadesi doğrudur. Çünkü bunlar aynı zamanda programlı öğretim ilkeleri içerisinde yer alır. III. öncülde verilen "Öğrenemeyen öğrencilere ek öğretim hizmetlerinin sunulması" ifadesi yanlıştır. Çünkü bu yaklaşımda bireysel farklılıklar temele alınarak etkinlik düzenlenir. Bu durum da ek öğretim hizmetinin gerekliliğini ortadan kaldırır. IV. öncülde verilen "Konuların öğretiminden çok, öğrenci farklılıklarına

göre etkinliklerin planlanması" ifadesi doğrudur. Çünkü bu yaklaşım öğretimin bireyselleştirilmesine dayanır. V. öncülde verilen "Öğrenme ürünlerinin ve başarının önemli görülmesi" ifadesi doğrudur. Çünkü bu yaklaşımın temel ilkelerinden birisi başarıdır.

CEVAP: A

43. Bağlı ölçütler gruba göre şekillenen gruba bağlı olarak değişim gösteren kriterlerdir. Bu tanımdan yola çıkarak seçenekler incelendiğinde B seçeneğindeki ölçütün bağlı olduğu görülmektedir. Diğer seçeneklerdeki ölçüt örnekleri gruptan etkilenmeyen kesin, net ve değişmez olan mutlak ölçütlerdir.

CEVAP: B

44. Ölçülen özelliğe sahip oluş bakımından, nesnelerin ya da kişilerin büyüklük sırasına konulduğu ölçek türlerine sıralama ölçekleri denir. Verilen durumda da öğretmen ödevleri en iyiden en kötüye doğru sıralayarak ödül alacak öğrenciyi belirlediği için sıralama düzeyinde bir ölçme yapmıştır.

CEVAP: C

45. Yapılan ehliyet sınavından geçen öğrencilerin trafikte araba kullanma becerilerini ölçmek için yapılan direksiyon sınavında çoktan seçmeli testin kullanılması ölçme ve değerlendirme ilkelerine aykırıdır. Çünkü direksiyon becerisi doğrudan gözlemlenerek ölçülmesi gereken bir özelliktir. Yine ehliyet sınavını geçen öğrencilerin direksiyon sınavındaki başarıları belirlenirken gruba göre değil kazanılması istenilen hedeflerin kazanılıp kazanılmadığının belirlenmesine dayalı bir değerlendirme yapılması gerekir. Ölçme değerlendirme ilkelerine aykırı ikinci durum da budur.

CEVAP: C

46. Verilen örneklerden B, C, D ve E seçeneklerindeki hata kaynağının hep ölçme aracı olduğu görülmektedir. A seçeneğindeki hatanın kaynağı ise diğerlerinden farklı olarak ölçülen bireydir.

CEVAP: A

47. Belirli bir kültür için geliştirilmiş ölçeklerin farklı bir kültürde kullanılmak üzere uyarlanması; uyarılmanın yeni ölçek geliştirmekten daha az maliyetli olması, daha kısa sürede tamamlanıyor olması, kültürel ve uluslararası değerlendirmeler yapılmak istenmesi ve ölçek geliştirme de yeterli deneyime sahip olunmaması nedenleriyle yapılabilmektedir. Bu sebeple verilen ilk üç ifade doğrudur. Ancak yapılan uyarılma çalışmalarının kültürlerin farklı özelliklerini benzer hâle getirmek gibi bir amacı bulunmamaktadır.

CEVAP: B

48. Parçaya göre hazırlanacak testin ölçmek istediği kapsamı ölçme derecesine dikkat edilerek kapsam geçerliğinin yükseltildiği ayrıca testin ayırt ediciliğinin de artırıldığı görülmektedir. Bu durumda bu test için kapsam geçerliği yüksek ya da bilen ve bilmeyen öğrencileri ayırmada yeterli yorumları yapılabilir. Bu yorumlardan biri de B seçeneğinde verilmiştir.

CEVAP: B

49. Bir bilgi yarışmasına öğrenci seçiminde yapılan testin kapsam geçerliğinin ve güvenilirliğinin yüksek olması gerekir. Tablodaki testlere bakıldığında B ve C testlerinin kapsam geçerliklerinin yüksek olduğu ancak B testinin güvenilirliğinin düşük olduğu görülmektedir. Bu nedenle C testi tercih edilmelidir.

CEVAP: C

50. Ortalama güçlük 0,00'a yaklaştıkça testin zorluk derecesi yükselir ve testin öğrencilere zor geldiği söylenebilir. Verilen testlere bakıldığında D testinin ortalama güçlük düzeyinin 0,00'a en yakın olduğu görülür. Testin güvenilirliği ve geçerliği de kabul edilebilir seviyede olduğu için soruda istenilen duruma uyduğu görülmektedir.

CEVAP: D

51. Parçada verildiği şekilde davranan bir öğretmenden; öğrencilerinin öğrenme güçlüklerini belirlemesi, onların kavram yanlışlarını giderici etkinlikler yapması ve gelişmelerini takip etmesi, kullandığı yöntem ve teknikleri duruma göre yeniden düzenlemesi beklenebilir. Ancak öğrencileri başarılarına göre sıralayıp başarılı öğrencilere farklı şekilde davranması bu öğretmenden beklenecek bir davranış değildir.

CEVAP: C

52. Doğru - yanlış testleri hazırlanırken çeşitli yazım ilkelerine uyulması gerekir. Bu kurallar içerisinde doğru - yanlış önergeleri yazılırken çift değilleme yapılmaması da bulunmaktadır. Verilen doğru - yanlış önergeleri içerisinde de bu kurala uymayan önergeler olduğu görülmektedir. Önergeler içerisinde, seçeneklerde verilen diğer yazım ilkelerine aykırı olan bir önerme ise bulunmamaktadır.

CEVAP: B

53. Korelasyonel araştırmalarda iki veya daha çok sayıdaki değişkenler arasında birlikte değişimin varlığı incelenmeye çalışılır. Verilen parçada da böyle bir durum söz konusudur. Araştırmacı öğrencilerin öğrenme stilleri ile akademik başarıları arasındaki ilişkiyi incelemiştir. Bu nedenle yapılan araştırmanın yöntemi korelasyoneldir.

CEVAP: E

54. Dağılım şekillerine bakıldığında bu dağılımların başlangıç, bitiş değerlerinin (alınan en yüksek ve en düşük puanların), aritmetik ortalama, mod, medyan ve ranj değerlerinin aynı olduğu görülmektedir. Ancak bu üç dağılımda aritmetik ortalama, mod ve medyan değerlerinin çakıştığı puanı alan öğrencilerin sayıları yani frekans değerleri birbirinden farklıdır. Bu nedenle dağılımların yığılmalı frekans değerlerinin farklı olacağı söylenebilir.

CEVAP: D

55. Maddenin ayırt ediciliğinin en yüksek olabilmesi için maddeye üst ve alt grupta doğru cevap veren (üst grupta daha fazla olmak şartı ile) sayısı arasındaki farkın en fazla olması gerekir. Bu duruma uyan seçenek ise A seçeneğidir.

CEVAP: A

56. Maddenin en zor madde olabilmesi için üst ve alt grupta maddeye doğru cevap veren öğrenci sayısı toplamının en düşük olması gerekir. Bu duruma uyan seçenek ise "E" seçeneğidir.

CEVAP: E

57. Madde analiz tablosuna göre A seçeneği çeldirici olursa üst gruptakileri daha fazla çeldirdiği için ters yönde çalıştığı, C seçeneği doğru cevap olursa alt gruptakiler daha fazla cevapladığı için negatif ayırt edici olduğu, D seçeneği çeldirici ise alt gruptakileri daha fazla çeldirdiği için doğru yönde çalıştığı söylenebilir. Bu durumda A,C ve E seçenekleri tablo için doğru değildir. % 27'lik alt ve üst grup yönteminde testin uygulandığı grubun yalnızca % 54'lük kısmı alınır. Bu sebeple grubun tamamının 54 (27 + 27) kişi olduğu söylenemez. Buna göre D seçeneği de yanlıştır. Üst ve alt grupta maddeyi boş bırakan öğrenci bulunmadığı için maddeyi alt ve üst grupta eşit sayıda kişinin cevapladığı söylenebilir.

CEVAP: B

58. KR-21 yöntemi iç tutarlılık anlamındaki güvenilirlik katsayısını bulmak amacıyla kullanılan ve bir testi oluşturan maddelerin madde güçlük indeksi değerleri birbirine eşit olduğu varsayıldığı zaman tercih edilen bir güvenilirlik belirleme yöntemidir. Bu yöntem ile elde edilen güvenilirlik katsayısından testin kapsam geçerliği ya da ayırt ediciliği ile ilgili kesin bilgiler elde edilemez. Öğrencilerin ne kadarının dersten geçtiğinin belirlenmesi için de bu bilgi yeterli değildir. KR-21 güvenilirlik katsayısı yüksek bulunduğu için teste karşın hatanın az olduğu düşünüldüğünde bu durum için kesinlikle yapılacak tek yorumun C seçeneğinde verildiği görülmektedir.

CEVAP: C

59. Ölçme ve değerlendirme öğretim süreci içerisinde öğrenciler arasındaki farklılıkları ortaya koyma, başarılı öğrenciyi motive etme, alınan puanları anlamlı kılma ve öğrenciler hakkında verilecek kararlara dayanak oluşturma işlevlerine sahiptir. Öğrencilerde oluşmuş olan öğrenme eksiklikleri tespit edilir ancak bu eksiklikleri telafi etmek ölçme ve değerlendirmenin görevi değildir.

CEVAP: A

60. Korelasyon tablolarından neden - sonuç ilişkileri kurulmaz. Bu nedenle matematik dersinin puanlarının düşük olmasının sebebinin felsefe dersi olduğunun söylendiği seçenek yanlıştır.

CEVAP: D

61. Piaget'ye göre işlem öncesi dönemdeki çocuklar bir nesnenin veya olayın tek boyutuna dikkat eder, diğer boyutları göz önüne almazlar. Bu durum odaklanma kavramıyla açıklanır ve somut işlemler döneminde odaktan uzaklaşma becerisinin kazanılmasıyla bu durum ortadan kalkar. Soruda da Soner'in, Mesut'un sıradaki yer değiştirerek ikinci defa şeker almasını fark etmemesi onun odaktan uzaklaşmamasıyla açıklanabilir. Çünkü Soner'in şeker dağıtırken odaklandığı nokta sıradır ve şeker alan kişiler bu odağın dışında kalmaktadır. Bu nedenle cevap C seçeneğidir.

CEVAP: C

62. Piaget'in bilişsel gelişim kuramına göre çocukların, yaşadıkları tecrübelerden hareketle özel bir durumdan başka bir duruma yönelik çıkarımda bulunması özelden özele akıl yürütme kavramıyla açıklanır. Verilen örnekte Buse'nin ablasına "Ama sen öğretmen değilsin ki, harfleri nasıl göstereceksin?" demesi, harfleri sadece öğretmenin bildiğini düşünmesinden kaynaklanmaktadır. Bu nedenle Buse'nin ablasına söyledikleri özelden özele akıl yürütme kavramı ile açıklanabilir.

CEVAP: E

63. Birey, herhangi bir problemle karşılaştığında sorunun görünen yönlerinin ötesine geçip sorunun çözümüne ilişkin olası yollar belirleyerek farklı seçenekler ortaya koyup bunları test eder ki bu durum hipotetik düşünme kavramıyla açıklanır. Yani bireyin, bir hipotezi ortaya atıp onu desteklemek için olası yollar denemesi, hipotetik düşünme olarak bilinmektedir. Soruda cinayeti çözmek için polislerin hipotetik olarak senaryolar ürettikleri ve bu senaryoların doğruluğunu araştırdıkları görülmektedir. Bu nedenle cevap C seçeneğidir.

CEVAP: C

64. Kohlberg'in ahlak gelişimi kuramına göre gelenek öncesi düzeyde temel olan, bireyin kendi gereksinimlerini doyurma yönünde davranmasıdır. Bu dönemdeki bireylerin ceza almayacaklarsa kural ve yasaları çiğnemekte sakınca görmedikleri de bilinmektedir. Bu düzeyde yer alan iki evre itaat ve ceza eğilimi ile araçsal ilişkiler (saf çıkarıcı) eğilimidir. Bu açıklamaya doğrultusunda, A seçeneğinde Ali'nin "Bana saygısızlık etmemiş olsaydı toplantıda onun projesini kabul ettirebilirdim." demek suretiyle araçsal ilişkiler aşamasının özelliğine uygun davranış sergilediği görülmektedir. B seçeneğinde Kaan'ın ortamda otorite olmadığı için yanlış olduğunu bildiği bir davranışı yapması itaat ve ceza evresinin özelliklerine uygundur. C seçeneğinde "Önemli olan çıkara uygun davranıştır." düşüncesiyle Ayşe'nin, Elife "Bu gidişle bana borcunu vereceğin yoktu; ben de gidip babandan istedim ve parayı aldım. Kızdığını biliyorum ama sana iyi oldu, keşke bunu daha önce yapsaydım." demesi araçsal ilişkiler aşamasına uygundur. D seçeneğinde Fatih insanların sokakta kalmasını umursamamakta ve parasını almak için arkadaşını icraya vermektedir ki bu durum da araçsal ilişkiler evresinin özellikleriyle açıklanabilir. E seçeneğinde ise Murat'ın arkadaşını şikâyet ederek öğretmenin gözüne girmeye çalışması geleneksel döneme uygun bir davranıştır.

CEVAP: E

65. Bir gelişimsel görevin başarıyla sürecinde organizmanın çevresel uyarıcılara en açık olduğu zaman dilimine kritik dönem denilmektedir. Söz konusu açıklamada da embriyo evresinin bebeğin organlarının oluşması açısından önem arz ettiği vurgulandığından, organların oluşmaya başladığı bu dönem kritik dönem olarak nitelendirilir. Bu dönemde olumsuz çevre faktörlerinin etkisiyle bebekte geri dönüşmez birtakım gelişim problemleri oluşabilmektedir.

CEVAP: D

66. Gelişim psikolojisi açısından bağlanma kavramı çocuğun kendisinin bakımını sağlayan kişi ile duygusal ve fiziksel açıdan yakın olma istek ve çabasını ifade eder. Bağlanma güven duygusunu geliştirip duygusal yaşantıların düzenlenmesine yardımcı olduğu gibi duyguların ifade edilebilmesine de katkı sağlar. Güvensiz - çelişkili bağlanan çocuklar güvensiz duygularından dolayı anneye aşırı bağlanırlar ve kesinlikle ayrılmak istemezler. Anne yanından ayrıldıktan sonra tekrar döndüğünde ise bazen sıkıca sarılırlar bazen de kızma tepkileri gösterirler. Verilen örnekte Buse'nin de annesine güvensiz - çelişkili bir bağlanma stili ile bağlı olduğu görülmektedir. Çünkü Buse annesi gözünün önünden kaybolup başka bir odaya gittiğinde annesinin onu terk edeceğini ve bir daha geri gelmeyeceğini düşündüğü için ağlamakta ve onun, hep gözünün önünde olmasını istemektedir.

CEVAP: D

67. Freud'un psikanalitik kuramına göre kişilik id, ego ve süperego olmak üzere üç ana sistemin etkileşiminden oluşmaktadır. İd doğuştan gelen saldırganlık ve cinsellik güdülerini barındırmaktadır. Bu durumda Nilgün'ün Nuran'a saldırmak ve onu dövmek istemesinin idin kontrolündeki bir davranış olduğu doğrudur. Nuran'ı döverse kocasıyla arasının açılabilceği, kocasından dayak yiyebileceği hatta kocasının kendisini terk edebileceği ihtimalleri nedeniyle Nuran'a saldırmaması ego sürecinin etkin olduğunu göstermektedir. Çünkü ego kişiliğimizin uzlaştırıcı dengeleyici yönüdür. Ego kişiliği korumakla görevlidir. Eğer Nilgün, Nuran'a saldıracak olursa bu durumdan kendisi zararlı çıkacağı için davranışlarını ego engellemektedir. Kişiliğimizin idin yersiz isteklerini engelleyen kısmı egodur. Burada ego idin saldırganlık içeren isteklerini ertelemiş ya da engellemiştir. Ayrıca Nuran'a saldırsa bu durumu, çevresindeki diğer insanlara nasıl açıklayacağını bilememesi süperegonun işleviyle açıklanabilir. Süperego kişiliğimizin toplumsal boyutunu temsil eder. Buna göre Nilgün eğer Nuran'a saldırsa toplum onu kötü değerlendirecektir ki bu davranış zaten ahlaklı bir davranış değildir. Bütün bu sebeplerden dolayı Nilgün,

Nuran'a olan kinini Nuran'a ve başkalarına belli etmeyerek Nuran'a çok iyi davranmakla karşıt tepki geliştirme savunma mekanizmasını kullanmaktadır. Karşıt tepki geliştirme savunma mekanizması gerçek olan isteği karşıtına dönüştürerek kabul edilir hâle getirmektedir. Aslında Nilgün, Nuran'ı dövmek istemekte ama bu durumdan zarar göreceği için zıt tepkiler vererek onunla iyi anlaşmakta, böylece hem kendi çıkarlarını korumaya çalışmakta hem de egosunu rahatlatmaktadır. Nilgün'ün Nuran'a karşı bir sempati geliştirmesi ona yaklaştığını ama onunla eşinin şakalaşmaları göz önüne geldiğinde yine ona olan kininin arttığını fark etmesi ise ondan uzaklaştığının göstergesidir. Yani Nilgün bu süreçte Nuran'a karşı yaklaşma - kaçınma çatışmasını yaşamaktadır. Nilgün'ün kininin Nuran'a değil hem çocukluğunda hem de genç kızlığında kendisini sevmek bir tarafa sürekli tartaklayıp döven ağabeylerine yönelik olduğunun farkında olması bilinç dışı süreçlerle ilişkili olamaz. Bu durum bilinç süreciyle ilişkilidir. Çünkü bilinç dışı süreçleri bireyin kendisinin fark etmesi ya da hatırlaması mümkün değildir. Yapıp yaşadığımız ve geçmişe yönelik hatırlayabildiğimiz her türlü yaşantılarımız bilinç düzeyindedir.

CEVAP: E

68. İlkokul öğrencilerinin yaptığı işlerde başarılı olma isteği baskındır. Çünkü bu dönemde çocuk için oyun oynamak çekiciliğini yitirmiş, bunun yerine bir şeyler üretme ve yaptığı işte başarılı olma isteği geçmiştir. Soruda Ali Bey'in sekiz yaşındayken yani tam başarı duygusunu tadacağı sırada okul hayatından uzaklaştığı ifade edilmektedir. Ali Bey'in hâlâ bunun eksikliğini hissediyor olması onun Erikson'un kişilik gelişimi kuramına göre başarıya karşı yetersizlik krizini başarıyla atlattığını göstermektedir.

CEVAP: B

69. Bütün gelişim alanlarında ilerleme bir bütün hâlinde gerçekleşir. Bir alandaki gelişimin diğer alanlardaki gelişimi de etkilemesi gelişim bir bütündür ilkesiyle açıklanır. Verilen durumda Melis'in yetiştirme yurdunda bakıcıların tavırla ilgili olarak oluşan dengesiz duygusal gelişimine vurgu yapılmaktadır. Bazı bakıcılardan yakın ilgi görünken bazıları ile ilişki kuramamış olmasının duygusal anlamda bıraktığı izin sosyal ve mesleki alanlarda da etkisini göstermesi "Gelişim bir bütündür." ilkesiyle açıklanabilir.

CEVAP: D

70. Kohlberg'in ahlak gelişimi kuramına göre bireyin yasaların toplum yararına, çoğunluk tarafından konulması gerektiğine inanması, sosyal anlaşmalara uyma eğilimi gösterdiğine işaretler. Bu evrede birey toplum çıkarları söz konusu olduğunda yasaların değişmesi için uğraş verir. Soruda da Ali Bey'in eski hükümlü kadroları ile ilgili yasanın kontenjanının artırılarak yenilenmesinin bireyleri topluma kazandırmanın bir yolu olduğunu söylemesi bu evrede yer aldığını gösterir.

CEVAP: B

71. Başarılı kimlik statüsünde bireyin kendi tercihleriyle kimlik krizini tamamlaması ve çözülmesi gerekmektedir. Verilen durumda Abidin, sınavda başarısız olduğunu öğrendikten sonra meslek seçimi sürecine girmiş ve birçok denemenin ardından kendisine uygun mesleği sonunda bulmuştur. Seçiminin sonunda verdiği karardan mutludur ve işine istekle devam etmektedir. Bu nedenle Abidin'in başarılı kimlik statüsüne sahip olduğu söylenebilir.

CEVAP: E

72. 7-8 yaşlarına kadar, çocuklarda gözlenen konuşma özelliklerinden biri de benmerkezci dildir. Benmerkezci dil çocukların yalnızca kendi duygu ve düşüncelerini referans alarak, başka biriyle gerçekleştirdikleri ve kendilerinin yönettiği konuşmaları ifade eder. Söz konusu durumda Melek'in sergilediği davranışlar bu kavramı örnekler niteliktedir.

CEVAP: E

73. Organizmanın belli bir tepkiyi tek bir durum veya nesneye (uyarıcıya) karşı sergileyip başka nesne veya uyarıcılara karşı sergilememesi sürecine ayırt etme, bu süreçte davranışı ortaya çıkarma gücüne sahip uyarıcıya da ayırt edici uyarıcı denir. Söz konusu durumda da bir "deli" diğer deli için sopasını saklamasını sağlayan ayırt edici uyarıcı durumundadır.

CEVAP: E

74. İçinde bulunulan durumdaki hoş olmayan bir uyarıcının ortamdaki kaldırılması yoluyla istedik davranışın tekrarlama olasılığını artırmaya olumsuz pekiştirme denir. Söz konusu durumda Hakan'ın sürekli kopya istemesi Mesut için rahatsız edici bir durumken Mesut'un Hakan'a kopya vermesiyle bu istenmeyen durumun ortadan kalkması olumsuz pekiştirme kavramıyla açıklanabilir. Ayrıca ortama istedik bir uyarıcının dâhil edilmesiyse istedik davranışın tekrarlanma olasılığının artırılmasına olumlu pekiştirme denir. Söz konusu durumda Hakan'ın kopya isteme davranışının da olumlu pekiştirdiği söylenebilir.

CEVAP: A

75. Bir davranışın kendi yarattığı sonuçlara bağlı olarak öğrenilmesine edimsel koşullanma denir. Verilen durumda Mehmet ilk defa halk otobüsüne binmiş ve ineceği yeri kaçırdığını görünce farklı yollar kullanılarak inmeye çalışmış ancak otobüs durmamıştır. Durağa geldiğinde duran otobüsün şoförünün yaptığı açıklamanın ardından halk otobüslerinin sadece belli yerlerde durduğunu öğrenmiş olması edimsel koşullanma yoluyla öğrenmeye örnektir.

CEVAP: B

76. Organizmanın bir uyarıcı karşısında farklı tepkiler göstermesine tepki genellemesi denir. Verilen örnekte eşofmanlarını hazırladığı için şekerle ödüllendirilen Ela, bu ödülün üstüne ayakkabısını boyayarak da şeker alabileceğini göstermiştir. Bu durum tepki genellemesi kavramıyla açıklanabilir.

CEVAP: E

77. Bir hedef davranışın alt basamaklara bölünerek ve bu basamaklar geçildikçe pekiştirme yapılarak kazandırılmasına "kademeli yaklaşma" denir. Söz konusu durumda Ayşe Öğretmen'in, öğrencilerinin anlamadıkları yerleri sormalarına yönelik anlattığı konuyla ilgili veya ilgisiz soru soran öğrencileri ödüllendirmesi, ardından da sadece derste anlatılanlarla ve konuyla ilgili soru soran öğrencileri ödüllendirmeye başlaması onun kademeli yaklaşma tekniğini kullandığını göstermektedir.

CEVAP: D

78. Garcia, yaptığı araştırmalarda klasik koşullanma kuramının koşullanmanın gerçekleşmesi için kısa zaman aralığının gerektiği (bitişiklik) ilkesine ters düşen bulgular elde etmiştir. Pavlov yaptığı deneylerde zile karşı salya tepkisinin alınabilmesi için zil ile etin verilmesi arasında en çok 1-2 sn'lik bir zaman aralığının olması gerektiğini ve koşullanmanın bu şekilde gerçekleşebileceğini vurgulamıştır. Garcia'nın çalışmasında fareler, kendi kafeslerinde cam bir kaptan, radyasyonlu odada ise plastik bir kaptan su içmişlerdir. Bir süre sonra plastik tadındaki su, hızlı bir şekilde radyasyonun neden olduğu hastalıkla eşleşmiş ve klasik koşullanma olmuştur. Radyasyonlu kafesten çıkarıldıktan sonra farelerin önüne hem cam hem de plastik kapla su konulmuş ve fareler hastalıklarını plastik kaptan içtikleri suya bağladıkları için sadece cam kaptan su içmişlerdir. Ancak burada Garcia'nın deneyini diğer klasik koşullanma deneylerinden ayıran nokta koşullu uyarıcı ile hastalık tepkisi arasında sekiz saatlik bir zaman aralığının olmasıdır. Soruda da verilen durumda Murat'ın, ormanda bulunduğu mantarı yemesinden 5 saat sonra midesinin bulanması üzerine zehirlendiğini düşünmesi ve ardından uzunca bir süre mantar yememesi yani mantar ve mide bulantısı arasında ilişki kurması Garcia etkisi kavramıyla açıklanabilir.

CEVAP: B

79. Öğrenme ürünü olan davranışlar çevreyle etkileşim sonucunda kazanılan nispeten kalıcı izli davranışlardır. Bu açıklama doğrultusunda askerlerin top memisinin ıslığını duyup yere yatmalarının, aççının yemeğin tuzunun az olduğunu anlayıp tuz eklemesinin, kalecinin topu yakalamak için ne zaman atlayacağını ve tarif ile ev bulmanın öğrenilmiş davranış olduğu söylenebilir. Yani A, B, C ve E seçenekleri öğrenme ürünüdür. Ancak sıcak çayı birden yudumlamasıyla gözünden yaş gelen çocuğun bu durumu öğrenilmiş davranış olarak nitelendirilemez.

CEVAP: D

80. Öğrenmeyi etkileyen öğrenme stratejisinden kaynaklı faktörlerden biri de geri bildirim yani dönüttür. Verilen örnekte öğrencinin hareketleri doğru yaptığını söylemek, doğru yapmaya yaklaştığını söylemek ve doğruya yaklaştığında onu pekiştirmek diğer seçeneklerdeki uygulamalardan daha etkili olacaktır. Bu nedenle cevap B seçeneğidir.

CEVAP: B

81. Kaçınma öğrenmesi, itici bir uyarana maruz kaldıktan sonra itici uyarının etkisinden kaçınmanın öğrenilmesidir. Soruda da Banu, kuaföre gitmeyerek oradaki tartışma ortamından uzak durmakta ve bu şekilde olumsuz yaşantılardan kaçınmaktadır. Bu nedenle cevap E seçeneğidir.

CEVAP: E

82. Tesadüfen art arda gelen iki olay olduğunda, birinci olay ikinci olayın nedeni olarak algılanabilmekte ve bu doğrultuda davranış sergilenabilmektedir ki bu durum batıl davranış kavramı ile açıklanmaktadır. Verilen örnekte de Erdal Bey, kazadan kurtulmasını CD'ye bağlamış ve o günden sonra her yolculuğunda o CD'yi dinlemeye devam etmiştir. Bu durum bir batıl davranış örneğidir.

CEVAP: D

83. Bir problemin belli bir düşünme sürecinin ardından birdenbire çözümlenmesine kavrama yoluyla öğrenme denir. Verilen örnekte de Hakan önce sıvrisinekleri alt etmek için çeşitli yollar denemiş ama bunlarda başarılı olamamıştır. Bunun ardından biraz düşündükten sonra çözüm zihninde birden belirmiş ve tül perdeyi kullanarak sıvrisineklerden kurtulmuştur. Dolayısıyla bu durum kavrama yoluyla öğrenmeye örnek oluşturur.

CEVAP: E

84. Thorndike'in Bağlaşımçılık Kuramı'nın bir kavramı olan etki kanununa göre, organizma bir davranış ortaya koyduğunda o davranış olumlu bir davranış ise organizma ödüllendirilir ve bu sayede de davranış tekrar etme eğilimi gösterir. Ancak organizmanın ortaya koyduğu bir davranışın cezalandırılması o davranışın tekrarlanması olasılığını azaltmaz. Verilen örnekte bir saatte on gömlek üreten işçiler olumlu bir davranış gösterdikleri için ödüllendirilmekte ama üretemeyen işçiler ise istenilen olumlu davranışı gösteremediği için eksi puan verilerek cezalandırılmaktadırlar. Dolayısıyla bu uygulama etki kanunuyla bağdaşmamaktadır.

CEVAP: C

85. Sembolik pekiştirmede önce birey için pek bir şey ifade etmeyen semboller kullanılır daha sonra bu semboller belli bir sayıya ulaştığında gerçek pekiştireçlerle yer değiştirir. Söz konusu durumda da bir saatte on gömlek üreten işçilere bir artı puan verilmesi sürecinde artı puanlar birer simgedir. Ancak bu artılar belli bir sayıya ulaştığında gerçek pekiştireç olan yevmiye ile yer değiştirmektedir. Bu nedenle kullanılan pekiştirme türü sembolik pekiştirme değildir.

CEVAP: A

86. Organizmanın herhangi bir çaba harcamamasına karşın farkına varmadan gerçekleştirdiği öğrenmeler gizil öğrenme olarak nitelendirilir. Söz konusu durumda da Hasan, arkadaşlarının tavra oynadıkları zamanlarda farkına varmadan gizil olarak tavlayı öğrenmiş ve bir gün oynamak zorunda kaldığında oynayabildiğini fark etmiştir.

CEVAP: E

87. Klasik koşullanma sürecinde organizmada başlangıçta herhangi bir tepkiye yol açmazken koşulsuz bir uyarıcıyla eşleşmesi sonucu tepki yaratma gücü kazanan uyarıcılar "koşullu uyarıcı" olarak nitelendirilir. Verilen örnekte Ela'nın elini yaktıktan sonra çaydanlığı her gördüğünde ağlamaya başlaması, çaydanlığın koşullu uyarıcı işlevi gördüğünü göstermektedir.

CEVAP: B

88. Hangi öğrenme modelinde olursa olsun bir öğrenmenin gerçekleşebilmesi için mutlaka bir yaşantının olması gereklidir. Bu öğrenmenin temel sayıtlarından biridir. Bilişsel kuramlara göre organizma, uyarıcıları zihinsel süreçlerle işler ve bu zihinsel süreçlerin sonucunda bir tepkide bulunur. O hâlde bilişsel öğrenme için de mutlaka bir yaşantı gerekmektedir.

CEVAP: B

89. Algısal ayırt edilebilirlik, öğrenme malzemesinin, çevresindeki diğer uyarıcılardan ayrı olarak algılanmasını ifade eder. Diğer malzemelerden ayırt edilebilirlik özelliği olan bir malzeme daha çok dikkat çeker. Soruda flaş, şok, son dakika gibi ibarelerin bulunduğu haberler diğer haberlerden farklı olarak algılanabildiği için daha çok okunmaktadır.

CEVAP: C

90. Daha önceki öğrenmelerimizin sonraki öğrenmelerimiz üzerine etki etmesi ve öğrenmeyi kolaylaştırması öğrenmenin aktarılması kavramıyla açıklanabilir. Verilen örnekte halk danslarındaki öğrenme Latin danslarına aktarılmış ve Latin danslarının öğrenilmesini de kolaylaştırmıştır. Bu nedenle cevap olumlu aktarmadır.

CEVAP: B

91. Bir kişinin belli bir sorun karşısında denediği tüm çözümlerin etkisiz olduğunu kabul edip sonucu kabullenmesi durumu, öğrenilmiş çaresizlik olarak ifade edilir. Sorudaki sporcu, hedefi yönünde aylarca çalıştığı hâlde bu hedefine ulaşamamış ve öğrenilmiş çaresizliğe bağlı olarak artık hedefi gerçekleştirme yönünde çalışmaktan vazgeçmiştir. Bu nedenle cevap D seçeneğidir.

CEVAP: D

92. Bir davranışın belli bir uyarıcı karşısında veya belli bir durumda sergilenip başka uyarıcılar karşısında veya başka bir durumda sergilenmemesi ayırt etme kavramıyla açıklanırken, bu süreçte organizmanın tepki göstermesine yol açan uyarıcı ayırt edici uyarıcı olarak nitelendirilir. Kaçınma ise itici bir uyarana maruz kaldıktan sonra itici uyarının etkisinden kurtulmanın öğrenilmesi olarak açıklanır. Olumsuz pekiştirme ise bir davranışın istenmedik bir durumu ortadan kaldırmasına bağlı olarak daha sık tekrarlanması şeklinde ifade edilir. Verilen örnekte Gülçin, Yağmur'un yolunu değiştirmesine neden olan ayırt edici uyarıcıyken, Gülçin'i gördüğünde mahcup olduğu için yolunu değiştirmesi kaçınma davranışı, yolunu değiştirerek mahcup olmaktan kurtulması ise olumsuz pekiştirme kavramıyla açıklanabilir.

CEVAP: B

93. Organizmanın bir uyarıcıya koşullandıktan sonra koşullanan uyarıcıyla eşleşen başka bir uyarıcıya karşı da tepki göstermeye başlaması üst düzey koşullanma kavramıyla açıklanır. Verilen örnekte Berk'e aşık olan Burçin'in önceleri Berk'i görünce heyecan tepkileri gösterdiği ancak Nedim ve Berk'i sürekli birlikte görmeye başladıktan sonra Nedim'i gördüğünde de heyecanlanmaya başlaması üst düzey koşullanma süreciyle açıklanabilir.

CEVAP: A

94. Davranışta kontrast kavramı, bir davranışın iki farklı ortamda sergilenmesine karşın bunlardan birinde pekiştirilip diğerinde pekiştirilmemesine bağlı olarak bu davranışın pekiştirilmeyen ortamda gösterilme sıklığının azalıp pekiştirilen ortamda gösterilme sıklığının artmasını ifade eder. Verilen örnekte de Emine'nin ağlayarak, şımarıklık yaparak babaannesine istediği her şeyi yaptırırken, annesinin bu durumu görmezden gelmesiyle, babaannesinin yanında gösterdiği bu davranışların sıklığında bir artış görülmesi davranışta kontrast kavramıyla ifade edilir.

CEVAP: C

95. Klasik koşullanma sürecinde organizmada herhangi bir tepkiye yol açmayan uyarıcılar nötr uyarıcı kavramıyla açıklanırken, bir uyarıcıya tepki vermeyi öğrenen organizmanın bunu benzer uyarıcılar karşısında da göstermesi genelleme kavramıyla açıklanır. Sözü edilen durumda koşullanma süreci göz önünde bulundurulduğunda süreç başında kapı nötr uyarıcı durumundadır. Çünkü Gamze'de herhangi bir tepki ortaya çıkarmamaktadır. Daha sonları Gamze'nin bineceği tüm toplu taşıma araçlarının kalabalık olmasına ve araçlarında kapıya yakın durmamaya özen göstermesi ise genelleme kavramına örnek oluşturmaktadır.

CEVAP: D

96. Klasik koşullanmada organizmada doğal bir tepki yaratan uyarıcıya koşulsuz uyarıcı, bu uyarıcı karşısında gösterilen tepkiye de koşulsuz tepki denir. Verilen örnekte Gamze'nin ayağı kapıya sıkışınca çığlık atması koşulsuz tepkidir.

CEVAP: C

97. Organizmanın hoşuna gitmeyen, ortama konulduğunda organizmada rahatsızlık uyandıran ve ortamdaki çıkarıldığında organizmanın davranışının yapılma sıklığını artıran uyarıcılara olumsuz pekiştirme denir. Verilen örnekte Ali için arabaların gürültüsü ve yolcuların konuşmaları olumsuz pekiştirme kavramıyla açıklanırken, Ali'nin bu durumdan kurtulmak için müzik dinlemeye başlaması olumsuz pekiştirme kavramıyla açıklanır. Bu nedenle cevap E seçeneğidir.

CEVAP: E

98. Öğrenmeyi etkileyen bireysel faktörlerden biri de "aktarma"dır. Aktarma öğrenmelerin birbiri üzerindeki etkisini ifade eder. Bu etki kolaylaştırıcı yönde olduğunda olumlu aktarma (pozitif transfer); zorlaştırıcı yönde olduğunda ise olumsuz aktarma (negatif transfer) olarak adlandırılır. Söz konusu durumda da araba kullanmaya alışkın olan Kaya'nın kayak kullanırken dümen kontrolünü öğrenmekte zorlanması olumsuz aktarma (negatif transfer) kavramıyla açıklanabilir.

CEVAP: C

99. Sosyal öğrenme kuramına göre bireyin, bir davranışının olumsuz sonuçlandığını gördüğü modelin söz konusu davranışını yapmama yönünde eğilim göstermesi dolaylı ceza kavramıyla açıklanır. Verilen örnekte Yavuz'un ağabeyinin durumunu göreyek üniversite sınavına çok sıkı çalışıp ilk tercihi olan endüstri mühendisliği bölümünü kazanması bir dolaylı ceza örneğidir.

CEVAP: B

100. Bir hedef davranışın, alt basamaklara bölünerek ve bu basamaklar geçildikçe pekiştirme yapılarak kazandırılması programlanmış öğrenmenin küçük adımlar ilkesiyle açıklanabilir. Söz konusu durumda da annenin kızı Düriye'ye dış fırçalama alışkanlığı kazandırırken uyguladığı yöntem programlanmış öğrenmedir.

CEVAP: D

101. En temel pekiştirme tarifesi olan sürekli pekiştirme, yapılan her davranışın pekiştirilmesini ifade eder. Bu tarife yeni bir davranışın kazandırılması sürecinde daha etkili olmaktadır. Bu nedenle Nursel Hanım çocuklarına odalarını toplama alışkanlığı kazandırmak için sürecin başında bu tarifeyi kullanmıştır. Devamında ise odalarını art arda üç defa topladıklarında çikolatalı kek yapmıştır. Bu durum ise bir sabit oranlı pekiştirme tarifesi örneğidir. Çünkü sabit oranlı pekiştirme tarifesinde organizma pekiştireç almak için sabit sayıda tepkide bulunmak zorundadır.

CEVAP: D

102. Olumsuz pekiştirme, içinde bulunulan durumda mevcut ve hoş olmayan uyarıcıyı (olumsuz pekiştireci) ortamdaki kaldırmak yoluyla istenilen davranışın tekrarlanması olasılığının artırılmasıdır. Verilen örnekte de Furkan'ın bileği incindiğinde dedesi zeytin sarmış ve Furkan'ın bileği iyileşmiştir. Böylece Furkan olumsuz pekiştirilmiştir. Bunun devamında da Furkan başı ağrıdığına da annesinden yine alnına zeytin sarmasını istemiştir.

CEVAP: A

103. Yasin'in durumu düşünüldüğünde, okulunun uzaması gibi bir sorunla karşı karşıya geldiği ve bundan dolayı da kaygı düzeyinin yüksek olduğu anlaşılmaktadır. Seçenekler değerlendirildiğinde, A seçeneğinde içerik olarak yargılayıcı ve "aşırı rahat davranışların..." biçiminde kişiliğe genelleme içeren bir ifade bulunmaktadır. B seçeneğinde iletişim engellerinden yargılama - suçlama, C seçeneğinde iletişim engellerinden avutma olduğu için E seçeneğinde ise ben diline uygunmuş gibi görünen ancak iletişim engeli oluşturmuş ifadeler yer aldığı için bu seçenekler rehberlik anlayışı için uygun değildir. D seçeneğinde ise karşı tarafı yargılamak ve ego zedeleyici ifadeler kullanmak yerine ben dili kullanılmıştır. Bu ifade de karşı tarafın davranışı betimlenerek bu davranıştan dolayı yaşanan duygu "...baskı altında hissetmek" biçiminde ifade edilmiştir. Bundan dolayı ders öğretmenin durumu bu şekilde ifade etmesi, verilen seçenekler içerisinde rehberlik anlayışına en uygun ifade biçimidir.

CEVAP: D

104. Psikolojik danışmanın yaklaşımı karşısında, Cemal'in "Beni anlayan tek kişi sizsiniz" demesi; anlaşıldığı duygusunu yaşamaması, bu sözlere uygun bir yaklaşım ile psikolojik danışma almasının uygun olacağını göstermektedir. Yaşamda anlam bulma konusu ise daha çok varoluşçu psikolojik danışma yaklaşımının problem alanı olup önemli bulunduğu konular arasında yer almaktadır.

CEVAP: D

105. Sosyometri tekniğinin uygulandığı grup üniversite birinci sınıf öğrencileri olduğu için, henüz arkadaşlık ilişkilerinin netleşmediği; birbirlerini yakından tanımadıkları söylenebilir. Öğrenciler birbirlerini henüz yeterince tanımadıkları ve arkadaşlık ilişkileri tam olarak gelişmediği için sosyometride yaptıkları tercihler; daha çok anlık yaklaşımlar ile ortaya çıkmış olabilir. Bu nedenle sınıf temsilcisi seçimi için erken olduğu söylenebilir. Dolayısıyla A ve C seçeneklerinde yer alan ifadeler, Ayla Hanım'ın uyguladığı sosyometri sonuçlarında ortaya çıkan aksaklığı açıklayabilir. Sosyometri uygulamasında ortaya çıkan sonuçlar, öğrencilerin neden böyle bir tercih yaptığını göstermemekte olup sınıf temsilcisi seçiminde ise farklı faktörler rol oynamış olabilir. Dolayısıyla bu durumu C seçeneği açıklayabilir. Üniversite öğrencileri yeni tanıştığı için üç-dört kişiden oluşan kliklerin fazla olması ve bu kliklerin tercihlerinin genelin seçiminden farklı olması doğal olarak görülen bir durumdur D seçeneğinde verilen ifade de bu doğrultudadır. Sosyometri tekniği farklı yaş gruplarında uygulanabilir. Sonuçlarının ilköğretim ve ortaöğretim gruplarında etkili olup üniversite öğrencilerinde yeterli olmaması gibi bir durum söz konusu değildir. E seçeneğinde verilen "Sosyometri, ilköğretim ve ortaöğretim gruplarında etkili olurken üniversite öğrencilerinde yeterli olmamaktadır." ifadesi, sosyometri tekniği için doğru bir ifade değildir.

CEVAP: E

106. Psikolojik danışma; bireyin kendini daha iyi tanıması, sorunlarının kaynaklarını fark etmesi, sorunlarıyla baş etme becerisi kazanması, daha gerçekçi kararlar alabilmesi ve sağlıklı bir kişisel gelişim sürdürebilmesi amacıyla bireyle yüzyüze kurulan yardım sürecidir. Bu hizmette öncelikli olarak öğrencinin duygusal problemlerinin çözümüne yardımcı olmak daha sonra da onun kendisi ile ilgili farkındalık kazanmasını sağlamak amaçlanır. Öğrencilerin okula alışmalarını sağlamak amacıyla sunulan öncelikli hizmet, uyum sağlayıcı işlevi olan oryantasyon hizmetidir.

CEVAP: C

107. Kişi, karşısındaki bireyin davranışlarının altında yatan duygu ve düşüncelerini anlayıp bu doğrultuda bir karşılık veriyorsa empatik bir tepki vermiş olur. Soru öncülünde verilenlere göre Zeynep'in durumu değerlendirildiğinde, ana ve babasının ayrılığının sebebi olarak kendini gördüğü anlaşılmaktadır. Bu durumun doğru bir empatik tepkiyle yansıtıldığı ifade ise C seçeneğinde verilen "Annenle babanın ayrılmasından dolayı kendini suçlu hissediyorsun." ifadesidir.

CEVAP: C

108. Soruda verilenlere göre Ayşe'nin arkadaşları duruma yönelik bilgileri değil, bu durumla ilgili Ayşe'nin böyle düşünmesine neden olan şeyi öğrenmek için uygun tepkiyi vermelidir. Bunun için de uygun kapı aralayıcı tepkinin kullanılması gerekmektedir. A ve E seçeneklerinde verilen ifadelerde, durumla ilgili bilgi almaya çalışılmaktadır fakat odak noktası Ayşe'nin böyle düşünmesine neden olan şeyi ifade etmesine yönelik değildir. B ve C seçeneğinde ise durumu başka yönlerden değerlendirme ve kişinin kendi duygu ve düşüncelerini ifade ettiği sorular bulunmaktadır. Soru kökünde istenen ise kişinin kendi duygu ve düşüncelerini bir kenara bırakması belirtildiği için B ve C seçenekleri bu bağlamda istenen Ayşe'nin kaygısını öğrenmeye yönelik ifadeler değildir. D seçeneğinde yer alan, "Seni aldattıkları fikrine nasıl kapıldın?" sorusu ise açık uçlu bir kapı aralayıcı olup Ayşe'nin kaygısını öğrenmeye yönelik tepki içermektedir.

CEVAP: D

109. Sınıf rehber öğretmeninin görevlerinden biri de problemi olduğu görülen öğrencilerle ön görüşme yapmaktır. Ön görüşmenin ise gizlilik koşuluna uygun olması ve sınıf öğrencileri içinde yapılmaması gereklidir. Özel olarak yapılması gereken görüşmede öğrencinin psikolojik danışmaya ihtiyacı olup olmadığı veya öğrencinin ailesi ile görüşülüp görüşülmeyeceği kararı alınabilir. Dolayısıyla, öğrenci ile ön görüşme yapmadan A, B, D ve E seçeneklerinin uygulanması söz konusu olmamalıdır. Ayrıca Mine ile bir görüşme yapmadan, okul psikolojik danışmanına, babaya veya müdüre konu ile ilgili bilgi vermek rehberliğin gizlilik ilkesini ihlal edeceği için B, D ve E seçeneklerinde verilenler Mine'nin durumu için uygun değildir. Sınıf rehber öğretmeni ilk olarak C seçeneğinde verildiği biçimde öğrenciyle görüşmeli ve durumla ilgili bilgi edinmelidir.

CEVAP: C

110. Daha önce psikolojik danışman bulunmayan bir okulda yeni çalışmaya başlayan bir psikolojik danışman, öncelikle okul müdürü ile tanışarak rehberlik için gerekli araç gerecin temin edilmesini sağlamalıdır. Ardından okuldaki öğretmenlerle tanışarak kendini ve rehberlik birimini tanıtmaya başlamalıdır. Sonrasında yeni çalıştığı okuldaki öğrencilerin ne gibi rehberlik ihtiyaçları olduğunu belirlemeye çalışmalı; buna göre bir rehberlik programı oluşturmalıdır. Bunları tamamlamasından sonra hazırlanan Okul PDR programını uygulayabilmesi için öncelikle öğretmenlerin programda yer alan görevlerini belirlemesi ve onlara bu konuda yol göstermesi gerekmektedir. Tüm bunları yerine getiren psikolojik danışmanın, programı devreye soktukten sonra öğrencileri ve yeni çalışmaya başladığı okul çevresini daha iyi tanımaya çalışması gerekmektedir.

CEVAP: E

111. Soru öncülünde verilenler değerlendirildiğinde, öğrencilerin derslere yoğunlaşmadıkları ve okula gelmek istemedikleri görülmektedir. Bundan dolayı rehberlik ve araştırma merkezi tarafından yürütülecek çalışmalar bu durumu ortadan kaldırmayı amaçlamalıdır. Geliştirici rehberlikte bireyin, içerisinde bulunduğu gelişim dönemi dikkate alınarak tüm yönleriyle en iyi biçimde gelişmesi amaçlanır. Bundan dolayı öğrenciye sunulacak hizmetler gelişimsel rehberlik kapsamında değildir. Rehberliğin önleyicilik işleviyle de gelecekte yaşanabilecek bazı sorunlar ortaya çıkmadan önlem alınması amaçlanmaktadır. Soru öncülünde öğrencilerin okula gitmek istemedikleri, derslere konsantre olamadıkları ve depresyon olmasından korktukları görülmektedir. Yani hâlihazırda bir sorun mevcuttur. Bundan dolayı sunulacak hizmetlerin işlevi önleyici de olmamalıdır. Tamamlayıcı rehberlik ise öğretim etkinliklerini tamamlayıcı faaliyetler tasarlamaktadır. Bundan dolayı depresyon korkusu olan öğrencilere bu tip işlevi olan bir hizmetin de sunulması doğru olmayacaktır. Rehberliğin temel işlevlerinden ayarlayıcılık ise rehberlik programlarının hazırlanmasına yönelik etkinliklerin işlevlerini kapsamaktadır. Soruda, rehberlik programlarına ilişkin herhangi bir vurgu yapılmamaktadır. Bundan dolayı ayarlayıcı işleve yönelik hizmetlerin de sunulması uygun değildir. Soruda var olan bir problem durumu mevcuttur. Rehberlik hizmetleri, var olan sorunu ortadan kaldırmayı amaçlayan bir yapıya sahiptir. Özellikle rehberliğin çare bulucu işlevinin amacı, sorunların çözülmesini sağlamaktır. Bundan dolayı sunulan hizmetlerin çare bulucu işleve yönelik olması gerekmektedir.

CEVAP: A

112. Soru öncülünde verilen RAM tarafından öğrencilerin felaket anlarında neler yapması gerektiği ile ilgili çalışmaların velilerin talepleri doğrultusunda oluşturulduğu anlaşılmaktadır. Veliler, öğrencilerin felaket anında neler yapması gerektiği öğrenim görülen okulların fiziksel özellikleri ile ilgili donanım kazanmasını istemektedir. Bu kapsamda sunulacak bilgiler tüm öğrencilere yönelik olduğundan grup rehberliği hizmetinden yararlanılması uygundur. Grup rehberliği; bireylerin çevrelerini anlamalarına, çevrelerine uyum sağlayabilmelerine kendilerine ilişkin farkındalıklarını artırmaya yönelik hizmetlerden oluşmaktadır.

CEVAP: D

113. Karar verme davranışı hem duygusal, hem de bilişsel özellikler tarafından etkilenebilir. Karar verme durumlarında ise bireylerin farklı stratejiler kullandıkları belirlenmiştir. Karar stratejisi, bireyin karar vermesi gereken bir durumla karşılaştığında da nasıl davranacağını belirler. Karar verme durumunda kullanılan stratejiler daha önceden planlanarak uygulanabileceği gibi, karar verme durumuyla karşı karşıya kalındığında da belirlenebilmektedir. Temelde dört temel karar verme stratejisi bulunmakla birlikte, bunlar kullanımlarında harcanılan çaba ve etkinlikleri açısından farklılıklar gösterebilmektedir. Dört temel karar verme stratejisi sırasıyla bağımsız, mantıklı, içtepisel ve kararsızlık olarak tasnif edilmektedir. Bu bağlamda soru öncülünde verilenler değerlendirildiğinde, mantıklı karar verme stratejisine uygun bir davranış arandığı görülmektedir. Mantıklı karar verme stratejisinde kişi, olasılıkları geniş bir perspektife değerlendirdikten sonra kendisine uygun bir karar alması sorulanmaktadır. A seçeneğinde, bireyin yalnızca ailesinin önerilerini ve meslek değerini önemseyip kendi özelliklerini karar durumunun içine katmadığı görül-

mektedir. B seçeneğinde verilen ifadeye göre kişi, ilgilerini önemseyerek yalnızca mesleki doyuma yönelik bir karar almıştır. Bu, kişinin, yeteneklerini ve meslek seçiminde göz önünde bulundurulması gereken birçok faktörü önemsemediğini gösterir. C seçeneğinde ise kişinin yalnızca başarı odaklı ve yetkinlik beklentisi düzeyine göre bir meslek seçimi yaptığı anlaşılmaktadır. Bu, mantıklı karar verme stratejisine uygun bir tutum değildir. D seçeneğinde, statü odaklı ve bireysel özelliklerin dikkate alındığı bir karar görülmekle birlikte bu durum; meslek seçiminde önemsenmesi gereken ilgi, yeteneğin sosyoekonomik koşulların ve psikolojik gereksinimlerin göz önünde yeterince bulundurulmadığını gösterir. E seçeneğinde verilen örnek durum ise bireyin, hem çevresindeki insanların önerilerini hem de mesleğin maddi getirisini göz önünde bulundurup bunları ilgisi ve yeteneği doğrultusunda değerlendirdikten sonra mesleğe yöneldiğini göstermektedir. Bu, kişinin, mantıksal karar verme stratejisini kullandığını gösterir.

CEVAP: E

114. Giray'ın meslekler konusunda gerçekçilikten uzak bir ifadesi olmadığından A seçeneğinde verildiği gibi mesleki kimliğinin oluşmadığı söylenemez. B seçeneğinde verilenler değerlendirildiğinde, soru öncülünde öğrencinin durumuna ilişkin özdeşimle ilgili bir bilginin yer aldığı görülmektedir. Giray'ın ifadeleri, mesleki açıdan uzlaşma dönemine giremediğinin değil; daha önceki dönemleri de tamamlamadığını göstermektedir. Verilen bu bilgiler doğrultusunda C seçeneğindeki ifadeye de ulaşılamaz. D seçeneğindeki ifadeye göre Giray, içsel ve dışsal faktörleri karşılaştırmanın yaşandığı billurlaşma aşamasına henüz gelememiştir. Fakat soru kökünden yola çıkılarak Giray'ın yapabileceklerine ilişkin inancının düşük olduğu "saydığınız mesleklerden hiçbirini yapamam, ne doktorluk ne de mühendislik benim becerebileceğim işler değil" ifadesi, Giray'ın yetkinlik beklentisinin düşük olduğunun göstergesidir. Dolayısıyla Giray'ın durumu, E seçeneğindeki mesleki kavram olan yetkinlik beklentisinin düşük olması ile açıklanabilir.

CEVAP: E

115. Soru öncülü değerlendirildiğinde öğrenci, özellikle anne babasının karar alırken kendisini önemsemedikleri duygusunu yaşamakta; bunu anne ve babasının kendisine sormadan ev taşınmaları ve kendisini geçmişte meslek lisesine kaydettirmeleri ile örneklemektedir. Öğrenci, A, C, D ve E seçeneklerinde ifade edilen çaresizlik, kaygı, belirsizlik ve öfke duygularını yaşıyor olabilir ancak temelde yaşadığı duygu; kararlara katılım konusunda önemsenmemişliktir. Bundan dolayı öğrencinin içinde bulunduğu hissettiği duyguları en iyi şekilde açıklayan ifade B seçeneğinde verilmiştir.

CEVAP: B

116. Tabloda verilenler değerlendirildiğinde, A seçeneğinde ifade edildiği biçimde sırf lider niteliği yüksek ve en çok tercih edilen kişinin Seda olduğu görülmektedir. Dolayısıyla bir lider seçimi yapılsa öğrenciler Seda'yı tercih edebilir. B seçeneğinde verilen ifade de Kâzım'ın kendisini lider ruhlu olarak görmesine karşın; arkadaşları onu bu konuda tercih etmemektedir. Bu durum, başkalarına zarar verme ve kavgacı olma niteliklerinin diğerleri tarafından en fazla Kâzım'da görülmesinden dolayı ortaya çıkmış olabilir. C seçeneğinde verilen ifadeye göre Lale, kendisini yardımsever olarak tanımlamış ancak arkadaşları onun kavgacı olma niteliğini belirtmiştir. D seçeneğinde verilen Kâzım'ın bağdaşım içinde olduğu yani hem başkalarının onu tercih ettiği hem de kendisini ifade ettiği ortak nitelik başarılı olmasıdır. Bundan dolayı Kâzım'ın hem arkadaşlarının hem de kendinin başarılı olarak değerlendirmesi Kâzım'ın bağdaşım (tutarlı) içinde olduğunun göstergesidir. Nida'nın, yardımsever niteliği belirtilmesine karşın çok az kişi tarafından lider ruhlu görüldüğü için lider seçilmeyecebilir. Dolayısıyla E seçeneği, verilen bilgi bu durum için söylenemez.

CEVAP: E

117. Kişinin davranışları ile beklentileri, ifade ettikleri arasındaki çelişkiyi göstermek için kullanılan fakat kişiyi yargılamadan, suçlamadan içinde bulunduğu durumu öz saygı geliştirici bir dille söylemek sorumlu yüzleştirmedir. Buna göre A ve E seçeneklerinde var olan durumu ifade ederken Serhat'ı yargılayan, suçlayan ifadeler kullanılmıştır. B seçeneğinde ise yüzleştirme ifadesi değil, bir kapı aralayıcı bulunmaktadır. C seçeneğinde ise ahlak dersi verme şeklinde ortaya çıkmış bir iletişim engeli bulunmaktadır ve sorumlu yüzleştirmede olduğu gibi kişinin davranışını tanımlamaya yönelik değil daha çok genelleme biçiminde verilmiştir. Verilen tanıma en uygun örnek D seçeneğinde belirtilen "Arkadaşlarınla yakın olmak istiyorsun ama onlarla kırıncı olmadan konuşma konusunda sıkıntı yaşıyorsun." ifadesidir. Bu ifade ile çelişkili davranış üzerinde düşünmesini sağlayacak şekilde yargılamadan hangi olumsuz davranışın arkadaşları tarafından dışlanmasına neden olduğunu açıklamıştır.

CEVAP: D

118. Didem Hanım, mesleğini sevmesine rağmen çalıştığı iş yerinden memnun olmamasının nedeni olarak "İlerleme ve terfi şansının olmadığını" ifade etmiştir. Didem Hanım'ın bu düşüncede olması; Maslow'un ihtiyaçlar hiyerarşisindeki bireyin statü, saygınlık konusundaki ihtiyacını ön plana çıkartmıştır. Soru öncülünde vurgulanan kendi başarılarından söz edilmesini sağlama saygının olma ihtiyaçlarına işaret eder.

CEVAP: B

119. Aylin Hanım, daha önce benzer bir sorunu yaşamış ve bunun çözümü konusunda yol kat etmiş öğrencilerin, alt sınıftaki öğrencilere yardımcı olmasını; bu konuda çözümlerini paylaşarak onların da bu sorunu aşmalarına birer akran olarak yardımcı olmalarını planlamaktadır. Akran danışmanlığı, üst sınıflardaki öğrencileri ihtiyaç olan desteği sağlayabilecek düzeyde olanların eğitilmesi ve akranlarına ya da alt sınıflardaki öğrencilere yardımcı olmasıdır. Bu plan ise akran danışmanlığı ile gerçekleştirilebilir.

CEVAP: C

120. Kapsamlı gelişimsel rehberlik modeli, sorunları olsun veya olmasın; tüm öğrencilere, anaokulundan üniversiteye, her gelişim basamağına uygun rehberlik hizmetlerinin sunulmasına önem vermektedir. Öğretmenin ifadesi, özellikle liselerde rehberliğin gerekliliği biçiminde olduğu için, öğretmenin, rehberliğin geliştiricilik işlevini bilmediğini göstermektedir.

CEVAP: E